

Antagen av Örebro kommunfullmäktige den 20 oktober 2021

Ett Örebro för framtiden.

Kommunledningen i Örebros övergripande strategier
och budget för 2022 med plan för 2023–2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	2
Så styr vi Örebro	3
1. Örebro i sin fulla kraft	5
2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro.....	7
3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	9
4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	11
5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	13
6. Hållbara och resurseffektiva Örebro	15
Förutsättningar för budget- och planperioden 2022–2024.....	17
Befolkningsutveckling 2021-2030.....	20
Finansiell plan för 2022–2024	25
Finansiella budgetrapporter 2022–2024	27
Investeringsprogram 2022–2025	30
Ekonomiska styrprinciper för Örebro kommun.....	32
Taxor och avgifter	36
Örebro kommuns nämnders grunduppdrag	38
Budgetdirektiv för de kommunägda bolagen	45

BILAGOR

Förändring av driftbudgetram från 2021 till 2022
Investeringsprogram
Taxa för avfall
Taxa för vatten och avlopp

BILAGA 1
BILAGA 2
BILAGA 3
BILAGA 4

Örebro utvecklar vi bäst tillsammans

Örebro har utvecklats snabbt under de senaste åren. Vi bygger ut välfärden för att den ska växa i takt med att både invånare och arbetstillfällen ökar i antal. Tillväxten skapar förutsättningar genom ökade skatteintäkter samtidigt som det ställer krav på att möta upp en ökad efterfrågan på god och trygg välfärd. Vår vilja att växa är en förutsättning för att Örebro ska fortsätta vara en kommun som utvecklas.

I en period av utveckling är ett starkt ledarskap av största vikt. Tillsammans utgör de styrande partierna Socialdemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna en trygg och stabil kommunledning som samarbetat sedan 2011. En kommunledning som vågar prioritera och kan hålla en balans mellan välfärd, hållbarhet och tillväxt. Vi har ett ansvar att arbeta för en hållbar utveckling som innebär att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Därför tar den här budgeten avstamp i FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030.

Den budget vi nu lägger fram är en satsning på välfärden. Vi kan för första gången på länge tillföra nya medel till verksamheterna utan några krav på generella effektiviseringar. Detta samtidigt som vi når de finansiella målen. Fler grupp- och servicebostäder, ökad trygghet och stärkt underhåll är några av prioriteringarna i årets budget.

Skolan är fortsatt Örebro kommuns viktigaste prioritet. Att klara kunskapsmålen för att ta sig in på en gymnasieutbildning och fullfölja densamma är viktiga steg till ett självständigt och gott liv. En förutsättning för att lyckas med det är att elever med behov av stöd får tillgång till tidiga insatser. Det måste vara lätt att komma i kontakt med elevhälsan för den som behöver det och därför är det ett prioriterat område i årets budget.

Steg för steg har samhället börjat öppna upp efter den pandemi som präglade Sverige och övriga världen sedan 2020. Som ett led i omstarten av Örebro fortsätter vi investera i kommunen och stärka attraktiviteten som besöks- och evenemangsmål ytterligare.

Vi är en attraktiv kommun och det är anledningen till att människor väljer att bo och besöka Örebro och företag väljer att etablera sig här. Örebroarna bidrar tillsammans för att utveckla kommunen i föreningar, i näringslivet, i staden och på landsbygden - då blir vi ett bättre Örebro. Framtidens Örebro utvecklar vi allra bäst tillsammans.

John Johansson

Socialdemokraterna

Jimmy Nordengren

Centerpartiet

Marlene Jörhag

Kristdemokraterna

Så styr vi Örebro

Örebro kommuns vision –

Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad

Den vision som Örebro kommun började arbeta efter 2011 har bidragit till en märkbart positiv rörelse i både staden och på landsbygden. Det var en modig vision när den beslutades och idag ser vi att den har gett effekt. Vi har gått från kommunen lagom till en plats där allt är möjligt.

I Örebro skapas förutsättningar för välfärd, företagande, och ett levande civilsamhälle – om vi hjälps åt. Här skapas det goda livet genom innovation i tanke och praktik som leder till en stark och robust finansiering av välfärden över tid. Visionen har inspirerat och lett oss framåt – men vi har mer kvar att göra för att nå den. Därför ska den fortsätta att vägleda kommunen i synsättet på det egna arbetet och relationen till omvärlden under mandatperioden.

Tillsammans skapar vi ett Örebro där allt fler vill leva och utvecklas. När välfärden byggs ut ska Örebro vara en attraktiv kommun för stora som små företag. Näringslivet och välfärden ska nyttja den kompetens som finns hos örebroarna. För att nå vad vi vill åstadkomma behövs en utvecklad samverkan och ett gemensamt mål med näringsliv, akademi, civilsamhället och andra offentliga aktörer. Örebro ska vara Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad – det går, om vi gör det tillsammans.

Styrning och ledning

Övergripande strategier och budget (ÖSB) är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. De sex målområdena, som beskriver den politiska ambitionen för innevarande mandatperiod, grundas på de 17 globala målen i Agenda 2030 och motsvarar målområdena i Örebro kommuns program för hållbar utveckling. Inom varje målområde har Kommunfullmäktige angett kommunfullmäktigemål och årliga inriktningar som ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser. Övriga kommunala styrdokument som program, strategier, policys och liknande är underordnade målen i ÖSB.

Syftet med kommunfullmäktigemålen är att, med utgångspunkt i örebroarnas behov, ange en gemensam riktning för hela kommunens verksamhet. Målen är långsiktiga och ska gälla för innevarande mandatperiod, men omprövas inför varje nytt budgetår. För att utveckling ska ske krävs ett gemensamt arbete i organisationen som bygger på tillit, öppenhet och dialog.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas uppdrag

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för, förutom att säkra sitt grunduppdrag, att bidra till utveckling inom kommunfullmäktigemålen. Alla nämnder/styrelser ska relatera till samtliga mål och kunna motivera om ett eller flera av kommunfullmäktigemålen inte är av relevans för en nämnd/styrelse. Därefter formulerar nämnder och styrelser, utifrån sitt reglemente, sin nulägesanalys, kommunfullmäktigemål och inriktningar sina egna nämndmål/bolagsmål. Dessa mål ska baseras på kommunfullmäktigemålen och nämnderna ska ta hänsyn till respektive nulägesanalys i nämnderna. Nämnden/styrelsen beslutar därefter om vilka mätbara indikatorer som ska vara kopplade till respektive nämndmål/bolagsmål. Indikatorerna ska sedan användas för att följa upp hur nämndens/styrelsens arbete har bidragit till att nå målen.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera, i förhållande till de mål som beslutats, om vad som åstadkommit och varför.

Nämnder och bolag rapporterar måluppföljning och analys till Kommunstyrelsen. Rapporteringen ska bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar vad nämnden/bolaget uppnått i förhållande till uppsatta mål. Rapporteringen ska genomföras enligt de instruktioner som tillhandahålls av Kommunstyrelsen. Rapporteringen sker främst i form av nulägesöversikt, delårsrapporter och årsberättelse, men kan även komma att ske i annan form.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

Örebro kommun utgår från att alla människor har ett unikt och okränkbart värde oavsett hudfärg, kön eller könsidentitet, ålder, social position, funktionsnedsättning, sexuell identitet, etnisk eller religiös tillhörighet. Det är grunden för ett pluralistiskt samhälle med mångfald av liv, levnadsätt och åsikter vilket skapar samhällsgemenskap, skydd för minoriteter samt förebygger diskriminering. Alla invånare i Örebro kommun ska kunna leva ett gott liv och försörja sig själva.

I Örebro ska medborgaren alltid vara utgångspunkten – kommunen är till för medborgaren. All verksamhet ska utgå från medborgarnas behov och inte kommunens organisation. Den kommunala servicen ska präglas av ett gott och värdigt bemötande, med en rättssäker och trygg myndighetsutövning samt öppen och nära dialog. Principen om barns bästa ska alltid gälla.

Medborgarna ska kontinuerligt ges möjlighet till både deltagande och inflytande och kommunen ska ge service på lika villkor för alla. Det offentliga ska skapa förutsättningar för medborgares egenmakt och möjlighet att göra egna val när det gäller skola, äldreomsorg och andra verksamheter men där kommunen har det yttersta ansvaret för verksamhetens kvalitet och finansiering.

Allt arbete ska syfta till att skapa goda uppväxtvillkor, minska klyftor och ge alla människor jämlika förutsättningar med syfte att utjämna strukturella orättvisor. Alla medborgare ska omfattas av en samhällsgemenskap.

Kommunen ska vara med och skapa förutsättningar och möjligheter för medborgarnas delaktighet i samhället. Det goda samhället formas tillsammans i samsyn och i samverkan.

Kommunen ska utgå från att hela Örebro kommun ska leva och växa, både landsbygderna och staden.

Örebro kommun har ett ansvar för att göra de globala frågorna begripliga i sitt lokala sammanhang. Det handlar om att kontinuerligt arbeta för att stärka mänskliga rättigheter och vårt demokratiska samhälle, öka jämställdheten och stå främst i ledet för att bromsa klimatförändringarna.

1. Örebro i sin fulla kraft

Örebro är en fantastisk kommun fylld med liv och rörelse. Hela Örebro ska vara tillgängligt och öppet för alla, oavsett om man bor i staden eller på landsbygden. Tillsammans har civilsamhället, näringslivet och det offentliga skapat en attraktiv och pulserande kommun, som allt fler vill leva och bo i.

Det civila samhällets engagemang, näringslivets utveckling och den offentliga sektorns stabilitet har inte minst visat sig under coronapandemin. Civilsamhällets roll kommer att vara viktig i tiden efter pandemin och den nystart av samhällets alla delar som förhoppningsvis snart kan ske. När samhället återgår till ett nytt normalläge kommer lärdomar av pandemin och dess effekter ligga till grund för kommande beslut och samarbeten.

Örebro ska ha ett tillgängligt kultur- och fritidsliv som ger utrymme för kreativitet, utveckling och ett socialt sammanhang. Kulturkvarteret är Örebro kommuns nya mötesplats och nav för skapande och kulturutbyten. Under 2022 äger konstbiennalen Open Art rum igen och kommer att fylla centrala Örebro med konst. Open Art kommer att vara en viktig del i återhämtningen för besöksnäringen i Örebro.

Inom civilsamhället ges individer goda möjligheter att hitta och forma sin identitet, formulera sina drömmar och tillsammans med andra föda framtidstro. I takt med att befolkningen ökar behöver möjligheterna till en meningsfull fritid för alla öka. Denna utmaning måste det offentliga, privata och civila samhället möta tillsammans.

För att Örebro ska vara i sin fulla kraft behövs ett välmående näringsliv som bidrar till innovativt tänkande och entreprenörsanda. Att stora såväl som små företag vill finnas i Örebro och växa är viktigt för kommunens attraktivitet och fortsatta utveckling. Relationen och dialogen mellan det offentliga och näringslivet främjar en god ekonomi och en hållbar tillväxt. Vi ska ta vara på positionen som ett av Sveriges ledande logistiklägen. Målsättningen om att kunna resa med tåg mellan Oslo och Stockholm på under tre timmar är en viktig satsning framöver.

Örebro kommun strävar efter att vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart. Samhället ska vara både jämställt och jämlikt, alla ska respekteras och bemötas utifrån alla människors lika värde. Arbetet med att tillgängliggöra kommunen, såväl den egna organisationen som den fysiska miljön, ska vara fortsatt prioriterat. Arbetet med att säkerställa nationella minoriteters rättigheter ska fortsätta. Teckenspråkiga och teckenspråk ska jämföras med de andra nationella minoriteterna och minoritetsspråken.

Örebro kommun strävar efter att möjliggöra möten mellan människor som kan bidra till ökad sammanhållning, tillit och förtroende så att fler ska känna sig inkluderade och en del av en gemenskap. Ingen människa ska hållas tillbaka eller lämnas efter och ingen ska begränsas i sina livsval beroende av vem hen är eller kommer ifrån. Örebro kommun ska ta vara på de kompetenser som finns hos medborgarna och detta blir ännu mer viktigt utifrån den demografiska utmaningen som Örebro och landet i övrigt står inför.

Kommunfullmäktigemål:

- I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska.
- Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle.

- Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer.
- Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla.

Inriktningar 2022:

- Stödet till civila samhället ska stärkas. Kommunens verksamheter ska tillsammans med det civila samhället och andra aktörer hitta nya former för samverkan i arbetet för ökad gemenskap och inkludering.
- En kommunövergripande strategi tas fram för att tydliggöra kommunens samlade arbete med evenemang.
- Örebro kommun ska stödja och tillvarata det civila samhället och dess aktörer i deras integrationsfrämjande arbete för att stärka språk och sociala kontakter såväl som fysisk och psykisk hälsa.
- Skapa förutsättningar för språkutbildning inom kommunala verksamheter för anställd personal samt för att möjliggöra anställning inom välfärdsverksamheter.
- Kulturkvarteret har etablerats som Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande. Ett särskilt fokus ska vara att locka fler barn, ungdomar och nya grupper.
- Den kommunala servicen på landsbygden ska öka.

2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

För barn och unga är en trygg uppväxt och möjlighet till utbildning avgörande för att kunna utvecklas och få ett gott framtida liv. Att nå kunskapskraven i grundskolan och sedan fullfölja en gymnasieutbildning öppnar dörrar för vidareutbildning och jobb. Det är en kedja som stärker människors egenmakt och framtidsutsikter.

Barn och familjers liv och behov ser olika ut, och utifrån den grundhållningen ska det finnas möjlighet att ta del av såväl förskola som pedagogisk omsorg och öppen förskola. Kommunen ska också söka samarbete med etablerade öppna förskolor och aktivt uppmuntra att flera startar i områden där denna mötesplats saknas.

Ett gott arbete görs varje dag bland rektorer, lärare och övrig personal i de kommunala och fristående förskolor och skolor som finns i Örebro. För att ge barn och elever goda grundförutsättningar för kunskapsinhämtning ska arbetet med trygghet och studiero prioriteras. De lek- och lärandemiljöer som utvecklas ska stödja såväl inlärning som trygghetsarbete. För att elever ska kunna fatta välgrundade beslut och se möjligheter för sitt framtida liv är studie- och yrkesvägledning viktigt genom hela skolgången. Möjligheten att träffa en studie och yrkesvägledare ser idag olika ut, det arbetet behöver därför förstärkas med fokus på tillgänglighet och likvärdighet.

Skolans kompensatoriska ansvar är viktigt för att alla elever ska nå målen och ges möjlighet till progression genom hela sin förskole- och skoltid. Arbetet för att bli en bättre skola sker varje dag i skolor runt omkring i Örebro, där skolutvecklingsarbetet ”Topp 25 - skolutveckling tillsammans” är en del. För att stärka kontinuitet och kvalitet i verksamheterna behöver vi kunna behålla och rekrytera personal samt säkra att personal inom förskola och skola får förutsättningar att fokusera på sina uppdrag.

För att möjliggöra för elever att nå sin fulla potential är det av yttersta vikt att personer i behov av stöd får ta del av tidiga insatser, oavsett ålder. Det ska också vara lätt att boka tid hos elevhälsan i samband med att man behöver det. För att kunna möta det samlade behovet hos en elev krävs god samverkan mellan de samhällsaktörer som finns runt eleven. Kommunens arbete ska präglas av ett bemötande av individen, inte individens anpassning till hur kommunen är organiserad. Det är ett förhållningssätt som ska gälla både i skolan och i kommunen som helhet.

Alla och envar har ett personligt ansvar, att utifrån sina förutsättningar möta arbetsmarknadens krav. Att söka sig in på arbetsmarknaden och få ett jobb är också en av nycklarna för att bli integrerad i vårt gemensamma samhälle. Behöver man stöd i den processen ska det erbjudas.

För att människor ska känna delaktighet i ett samhälle i ständig förändring behöver det också finnas kompetensutveckling tillgänglig genom hela livet. I det arbetet ska vuxenutbildningsutbud och arbetsmarknadsinsatser anpassas efter individens behov i större utsträckning samt matcha kompetensbehovet hos såväl företagen som det offentliga. För att verka för ett inkluderande samhälle behöver vi även arbeta för en breddad kompetensförsörjning och skapa möjlighet till arbete för fler personer med funktionsnedsättningar och de människor som generellt står långt ifrån arbetsmarknaden.

För att klara en hållbar tillväxt och fler i egenförsörjning krävs god dialog mellan förvaltningar i kommunen och samverkan med näringsliv, civilsamhälle och akademi. Vi vet att ökad innovation och kunskapsutveckling skapar förutsättningar för ett utvecklat näringsliv med växande lönesumma och sysselsättningsstillväxt. I det arbetet ska kommunen uppmuntra till insatser som stimulerar entreprenöriellt tänkande och entreprenörskap, i syfte att stärka människors företagsamhet och anställningsbarhet.

Kommunfullmäktigemål:

- Måluppfyllelsen i skolan ska öka.
- Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential.
- Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning.
- Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden.

Inriktningar 2022:

- Förstärka samt organisera en mer likvärdig och tillgänglig elevhälsa.
- Individer i behov av stöd ska mötas upp med tidiga insatser.
- Förstärka studie- och yrkesvägledningen genom kompetensutveckling, utökad bemanning och tillgänglighet.
- Förbättra möjligheten till språkutveckling för barn och unga med rätt till teckenspråk.
- För att bättre kunna möta behoven hos individen ska alla berörda parter (verksamheter, nämnder, bolag och externa aktörer) samverka med varandra för individens bästa.
- Stärka kvalitén av kommunens arbetsmarknadsinsatser genom ett tydligare arbetssätt som bygger på utvärdering, analys och att möta människor där de befinner sig.
- I samverkan med Arbetsförmedlingen, Finsam och andra externa aktörer utveckla fungerande arbetsformer för de som står längst ifrån arbetsmarknaden.
- Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.
- Vidareutveckla det serviceinriktade förhållningssättet med effektiva processer gentemot näringslivet.
- Starta processen att revidera näringslivsprogrammet.
- Fortsätta att planera och genomföra insatser som svarar mot individens försörjning och näringslivets behov av kompetens utifrån Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet.

3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Alla örebroare har rätt att leva ett tryggt och gott liv, och alla har rätt att få hjälp och sina behov tillgodosedda när det behövs. Kommunen ska främja det goda och friska, men också stötta när livet möts av utmaningar och svårigheter. Samhällets skyddsnät ska vara starkt även i tider av ekonomisk och global oro. Den enskilda individen, familjen och anhöriga, civilsamhällets föreningar, kommunens välfärd och privata aktörer bidrar varje dag till att göra samhället starkare och därmed till att skapa ett tryggt och gott liv för alla i Örebro kommun.

Trygghet, värdighet, valfrihet och livskvalitet ska prägla välfärden, med individens behov i centrum. All skattefinansierad välfärd – oavsett driftsform – måste leva upp till medborgarnas krav på kvalitet, delaktighet, insyn och långsiktighet. Alla som utför välfärd i Örebro ska ha goda anställningsvillkor och bra arbetsmiljö.

Kvaliteten och tryggheten inom vård och omsorg i Örebro ska vara hög, oavsett utförare. Bemanningen inom vård- och omsorgsboenden ska öka och en omsorgstagare inom hemvården ska i största möjliga mån få sin omsorg utförd av samma personal.

De kommande årens demografiska utmaningar, med allt fler människor som blir allt äldre, kommer att kräva prioriteringar. Välfärdens resurser måste användas på ett optimalt sätt. Fler trygga bostäder för äldre och för människor med funktionsnedsättningar kommer att behöva byggas i Örebro kommun. Mötesplatser och platser för gemensamma måltider kan skapas tillsammans med civilsamhället. Digitaliseringens möjligheter att skapa trygghet, värdighet och social samvaro på ett kostnadseffektivt sätt ska tas till vara.

Örebro har länge prioriterat arbetet med olika förebyggande insatser och verksamheter för att i ett långsiktigt perspektiv stärka den psykiska och fysiska hälsan för ett långt och välmående liv. Välfärdens insatser ska vara kompensatoriska, och vikten av tidiga, främjande, rehabiliterande och förebyggande insatser är stor. Örebro kommun vill utveckla samverkan inom kommunen och med andra aktörer.

Den psykiska ohälsan i Sverige har ökat, framförallt bland barn och unga. Örebro kommun har under föregående år kartlagt den psykiska hälsan hos olika målgrupper och nu ska ett förstärkt arbete implementeras som verkar för att den psykiska hälsan bland unga i kommunen förbättras. Även i den yrkesverksamma befolkningen, men också bland äldre, behöver insatser sättas in. Skolan är den plats där barn och unga vistas och formar sin identitet, därför ska särskilt stor vikt läggas på att förbättra samspelet mellan skola och individ- och familjeomsorg. Den ofrivilliga ensamheten som drabbat många, inte minst under coronapandemin, ska bekämpas i tätt samarbete med civilsamhället och andra aktörer.

Olika former av missbruk drabbar den enskilda individen, men också deras anhöriga. Kommunens insatser inom alkohol-, narkotika-, doping-, tobak- och spelberoende ska stärkas och inkludera ett preventivt arbete för de som riskerar att hamna i ett allvarligt missbruk samt stöd för anhöriga. Nollvisionen mot hemlöshet ska genomföras tillsammans med det civila samhället och andra aktörer.

Andelen barn i ekonomisk utsatthet ska fortsätta minska. Trångboddhet och ojämlikhet i livsvillkor ska motverkas. Arbetet mot segregation ska stärkas. Alla – oavsett var man kommer ifrån och var i Örebro man bor – ska ha goda livschanser. Alla barn och ungdomar ska ha samma rättigheter oavsett kön och inte begränsas i sina livsval.

För att unga människor inte ska hamna i kriminalitet och gängproblematik måste samhällets resurser kraftsamlas kring verksamheter där ungdomar kan få en bättre tillvaro. Tidiga insatser i skolåldern är nödvändiga för att fånga upp unga som riskerar att hamna snett. Örebro måste nu växla upp och agera mot dem som redan är involverade i gängrelaterade och drogrelaterade miljöer. Arbetet mot gängkriminalitet ska intensifieras i linje med den brottsförebyggande strategi som antogs under 2021. En

särskild vikt ligger på att stoppa den öppna narkotikahandeln. Polisens användande av kamerabevakning på särskilt utsatta platser i Örebro har gett goda resultat och kommunen ser positivt på det fortsatta samarbetet.

Våld i nära relation måste bekämpas, med ett kommunövergripande arbete och ett aktivt samarbete med civilsamhälle och polis. Barn som bevittnar våld är också offer och alla barn har rätt att växa upp i en miljö fri från våld och förtryck.

Kommunfullmäktigemål:

- Kvaliteten inom vård och omsorg i Örebro ska vara hög och bemanningen ska öka. Antalet olika personer som besöker varje omsorgstagare inom hemvården ska minska.
- Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan.
- Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete.
- Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd.
- Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer.
- Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet.
- Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska. Miljöer där barn och unga vistas ska vara fria från narkotika.
- Örebro kommun har tillsammans med civilsamhällets aktörer en nollvision mot hemlöshet.

Inriktningar 2022:

- Möjliggöra för fler trygghetsboenden och platser på vård- och omsorgsboenden.
- Fler gruppboendestäder ska byggas enligt den framtagna standardmodellen, fler aktörer ska beredas plats att bygga gruppboendestäder och upphandlingar av platser ska ske.
- Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas. Örebro kommun ska i samarbete med andra aktörer och med hänsyn till rådande restriktioner hitta nya metoder för människor att mötas.
- Utifrån det arbete som görs med Effektiv samordning för trygghet och den nyligen framtagna brottsförebyggande strategin, ska den situationella och socialpreventiva samverkan med olika aktörer stärkas ytterligare för att öka tryggheten i Örebro.
- Identifiera och komplettera insatser och utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt stor utsatthet av psykisk ohälsa.
- Barnkonventionen och barns rätt att ses som rättighetsbärare ska aktivt implementeras i hela kommunens organisation.
- Stödet till civilsamhällets aktörer som jobbar mot våld i nära relation ska öka. Samverkan med aktörer som jobbar mot hedersrelaterat våld och förtryck ska förbättras.
- Förstärka arbetet som leder till att fler personer kan lämna en kriminell livsstil.

4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Örebro kommun växer i snabb takt. Den starka tillväxten behöver ske på ett sätt som främjar en hållbar utveckling, bland annat genom att effektivisera markanvändningen i centrala lägen. Tillskott i bebyggelsen behöver ske utifrån en långsiktig hållbarhet, där framtida behov av bostäder, verksamheter och samhällsfastigheter tillgodoses. Vi behöver planera för att minimera vår påverkan på klimatet samtidigt som vi behöver anpassa oss till de klimatförändringar vi står inför. Tillgången till grönstruktur är av betydelse för att anpassa bebyggelsen samtidigt som det även bidrar till värdefulla miljöer för kommunens invånare. Befintliga värden och karaktärer ska värnas och nyttjas och vi ska vidareutveckla de kvaliteter, bland annat vad gäller kultur- och naturmiljöer, som finns i kommunen.

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska skapa förutsättningar för kommunens invånare att leva ett gott liv utifrån egna önskemål och förutsättningar med en bredd av upplåtelseformer och boendemiljöer. Boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. Alla medborgare ska ha möjlighet att ha tillgång till en bostad som motsvarar sina grundläggande behov. Örebros struktur ska präglas av en närhet och tillgänglighet som möjliggör ett väl fungerande vardagsliv, i livets alla skeden. Det handlar om att skapa goda kopplingar mellan stad och land, för att skapa en god tillgänglighet och främja ett hållbart resande. Det handlar även om att skapa sammanlänkade stadsdelar som möjliggör gränsöverskridande möten mellan människor samt närhet och tillgänglighet till bland annat mötesplatser, service samt kultur- och fritidsaktiviteter. Offentliga platser, miljöer och sammanhang bidrar med att binda samman kommunens delar och invånare och har en särskilt viktig funktion som mötesplatser. För att skapa goda livsmiljöer behöver behovet av underhåll och drift av våra offentliga miljöer särskilt belysas.

Goda förutsättningar för medborgaren samspelar väl med goda förutsättningar för kompetensförsörjning i näringslivet. Därför bör Örebro fortsatt satsa på att stärka kommunens attraktivitet för nya och befintliga medborgare. I detta ligger allt från välfärdens och skolans kvalitet till boendemiljöer, natur och kulturmiljö och evenemang, men också vårt förhållningssätt och våra attityder som skapar stolthet och ambassadörskap för kommunen. Besöksnäringen är viktig för Örebro där kreativa näringar, attraktiv mötesstad och en levande centrumkärna är viktiga beståndsdelar. Arbetet med att utveckla Örebro kommun ska fortsätta och utvecklingen av Hjälmaren och Kilsbergsområdet är viktiga platser för att ytterligare stärka Örebros kommuns attraktivitet.

Örebro kommun ska vara en aktiv del i innovationen och utvecklingen av samhällets olika delar. Detta skall ske i samverkan med akademi och näringsliv. En viktig faktor att ta hänsyn till i hållbarhetsperspektivet är att framgången för Örebros företag bygger på internationell handel där inköp och export sker från och till hela världen samt att små lokala företag ges goda förutsättningar att verka och utvecklas. Örebro kommun ska stärkas som ledande logistiknav och byggklar mark för etablering ska säkerställas.

Örebro vill använda digitaliseringen för att skapa en modern och attraktiv kommun som stödjer innovationer och delaktighet. Vi vill nyttja digitalisering och ny teknik för att göra livet enklare och bättre - för invånarna, för besökarna och för näringslivet. Nya digitala lösningar skapar nya möjligheter - i staden, såväl som på landsbygden.

I en växande stad som Örebro krävs satsningar på yteffektiva transportlösningar och avvägningar mellan vad den värdefulla marken ska användas till. Örebro planeras utifrån ett helhetstänkande, där trafiken ses som en del av staden och där en större andel barn och unga väljer cykeln än idag. Utgångspunkten är att se till att människor och gods ska kunna nå sin destination och att skapa tillgänglighet för människan. Målet är en blandad bebyggelse och en attraktiv stad för alla, en gång- och cykelstad med effektiv kollektivtrafik och fungerande biltrafik. Vi ska också arbeta för att mobiliteten i hela kommunen ska vara hållbar och god samt att Örebros geografiska läge i landet nyttjas och utvecklas genom god infrastruktur, strategisk

planering och nära dialog med näringslivets aktörer.

Kommunfullmäktigemål:

- Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor.
- Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer.
- I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov.
- Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens.
- Genomföra insatser och fortsätta utveckla ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag.
- Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor.

Inriktningar 2022:

- Fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för prismässigt efterfrågade bostäder i hela kommunen.
- Fortsätta arbetet med att ge förutsättningar för byggnation av fler småhus.
- Fortsätta genomförandet av Bus Rapid Transit (BRT) tillsammans med Region Örebro län.
- Utveckla Örebros position som ledande logistiknav och säkerställa byggklar mark för etablering.
- Intensifiera arbetet med framtagandet av underhållsplaner i offentlig miljö.
- Utredda förutsättningarna för en mer effektiv och samordnad grönskötsel i hela kommunkoncernen.
- I dialog med offentliga aktörer, civilsamhälle och näringsliv ta fram utvecklingsplaner för Hjälmarens utveckling samt hela Kilsbergsområdet.
- Genomföra cykelfrämjande åtgärder för barn och unga.

5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Örebro står liksom resten av världen inför stora utmaningar. För att nå de långsiktiga miljö- och klimatmålen och visa på gott förvaltarskap kommer det krävas genomgripande förändringar i många delar av samhället. Alla har vi ett ansvar för Örebros utveckling. Det gäller såväl den enskilda individen som kommunen, näringslivet, civila samhället och andra samhällsaktörer.

Kommunen som organisation ska därför arbeta hårt för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och låta detta fokus genomsyra hela kommunens verksamhet. Örebro kommun ska påverka och samverka för att driva denna utveckling i Örebro som geografiskt område, men också påverka ännu bredare till exempel genom arbetet med hållbar produktion och konsumtion. Vi ska fortsätta utvecklas med mål om att gå före bland Sveriges kommuner för att visa att en grön omställning är möjlig.

I takt med att halterna av växthusgaser ökar i atmosfären, stiger den globala medeltemperaturen och ger negativa effekter i världen såväl som i Örebro. Bland annat innebär det att livets grundläggande förutsättningar, som tillgång till vatten, livsmedelsproduktion, ekosystemtjänster, biologisk mångfald, mänsklig säkerhet och hälsa riskeras.

Örebro kommun arbetar för att begränsa temperaturökningen och har redan nu höga ambitioner. Det innebär att vi ställer högre krav för kommunen än vad Sverige gör på nationell nivå. Vårt långsiktiga mål är att vara klimatneutrala och därefter bli klimatpositiva. Vi värnar om en långsiktig god samhällsutveckling där vi framförallt begränsar klimatpåverkan, men även arbetar med klimatanpassning. Detta arbete ska säkerställa att viktiga samhällstjänster inte störs på grund av väderhändelser eller förändrat klimat.

Ekosystemtjänster har en central roll i att skapa bättre förutsättningar att klara klimatutmaningarna. Med ekosystemtjänster menas alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger, exempelvis pollinering, klimatreglering, vattenrening och friluftsliv. I Örebro kommun är det därför högt prioriterat att värna om ekosystemen och ekosystemtjänsterna.

En viktig ekosystemtjänst är dricksvatten. Vi behöver säkra kommunens vattentäkter samt dricksvattenförsörjningen som helhet för att kunna ge förutsättningar för god hälsa i Örebro kommun i framtiden. Detta görs bland annat genom skydd av dricksvattentäkter och begränsning av utsläpp av bakterier, näringsämnen och miljögifter i vattnet. I arbetet med att säkra dricksvattenförsörjningen fyller Vätternvatten AB:s verksamhet en viktig funktion.

Vi vill säkra ett långsiktigt skydd för natur och återställa naturmiljöer för att nå ekologisk hållbarhet och stoppa arter från att dö ut. För att landskapen ska vara välfungerande ur ett ekologiskt perspektiv krävs att arter kan röra sig mellan områden och inte blir isolerade, så kallad grön infrastruktur. En god grön infrastruktur gynnar den biologiska mångfalden och främjar samtidigt sociala värden och människors hälsa genom att bjuda in till friluftsliv och rörelse. Även vattenmiljöer är viktiga för att gynna biologisk mångfald. Vi kommer därför att arbeta för att uppnå god status i våra sjöar och vattendrag.

En viktig del i kommunens miljöarbete är att förebygga avfall och samtidigt ta vara på avfall på bästa möjliga sätt. Vår ambition är att uppkommet avfall ska återanvändas, materialåtervinnas eller nyttjas för energiåtervinning i så hög grad som möjligt. Örebro kommun ska också fortsätta utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna

Kommunfullmäktigemål:

- Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat.
- Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.
- Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade.
- Örebro kommun ska värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom att bevara och skapa tillräckliga arealer av olika typer av grönstruktur.
- Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka.
- Örebro kommun ska tydliggöra vad som krävs och arbeta för att uppnå miljömässig och organisatorisk motståndskraft för de mest sannolika extrema väderhändelserna och ett förändrat klimat.

Inriktningar 2022:

- Arbeta för bred implementering av programmet för hållbar utveckling och inkludering av 2030-målen i ordinarie styrning, ledning och verksamhetsuppföljning. Örebro kommun ska också skapa förutsättningar för bildning för hållbar utveckling, med kunskapslyft och kompetensutveckling inom kommunkoncernen.
- Prioritera och intensiviera klimatarbetet för att nå målen till 2030 och 2050. Detta bland annat genom att utifrån framtagna nulägesanalys och koldioxidbudget ta fram ett förslag på handlingsplan och arbeta med prioriterade insatser för att minska Örebro kommuns klimatbelastning.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Örebro kommun ska se över och tydliggöra förutsättningarna för livsmedelsförsörjning utifrån globala och nationella störningar i produktion och leverans, samt skapa förutsättningar för en god samverkan inom kommunen och mellan samhällets aktörer avseende hållbar livsmedelsförsörjning.
- Fördjupa kunskapen om hur jordbruksmark hanteras i kommunens samhällsplanering.
- Fortsatt arbete med implementering av grönstrategin och genomförande av handlingsplanens åtgärder, bland annat genom utveckling av nya arbetssätt för hållbar samhällsplanering och stärkta ekosystemtjänster.
- Arbeta för biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv samt fortsätta arbetet med att skydda, restaurera och utveckla mark och vattenmiljöer.
- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen och säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden. Detta bland annat genom att i samband med framtagande av underhållsplan för VA beräkna mängd och konsekvenser av läckage.
- Fortsätta arbetet med att kartlägga kommunens egna fastigheters energieffektiviseringspotential, samt utifrån Öbos energidelningsarbete/Tamarinden identifiera och beräkna potentiell klimatnytta vid utökat arbete inom egen koncern och i hela kommunen.

6. Hållbara och resurseffektiva Örebro

Tillsammans skapar kommunen, näringslivet, det civila samhället, universitetet, entreprenörer och örebroare en attraktiv och modig kommun. En kommun med siktet inställt på hållbarhet, baserat på FN:s Agenda 2030. Under 2020 beslutade Kommunfullmäktige i Örebro om ett program för hållbar utveckling. Det är nu andra året som kommunens övergripande strategi och budget verkar i linje med programmet för hållbar utveckling.

Företagare, civilsamhället, kommunen och enskilda medborgare har under de senaste två åren påverkats mycket av coronapandemin. Medarbetarna i Örebro kommun har slitit för att klara utmaningarna och hålla igång viktiga funktioner. Krishanteringen under coronapandemin har utvärderats och visat att kommunen är motståndskraftig vid påfrestningar och kriser men behöver stärka arbetet med den lokala resursplaneringen. Utvärderingen inom krisberedskap kommer att fortsätta då pandemin inte är slut än.

Örebro kommun ska ha ordning och reda i ekonomin och bästa möjliga resursutnyttjande ska eftersträvas. Grundläggande är en god budgetdisciplin. Kommunens resurser ska fördelas mer jämställt mellan kvinnor och män och statistik är ett viktigt verktyg för att nå dit. För att säkra en hållbar ekonomi krävs också att kostnaderna för den löpande driften av kommunens verksamhet inte överstiger intäkterna. Varje generation ska själv bära kostnaderna för vad den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Beslut och viktiga investeringar ska inte heller skjutas upp så det drabbar kommande generationer.

I september 2021 fattades beslut om hur Örebro kommuns nämndorganisation ska se ut från och med 2023. Uppdraget till kommundirektören är nu att formera en ny förvaltningsorganisation som kan ge ett ändamålsenligt stöd till Kommunstyrelsen och de nya nämnderna. Det demokratiska inflytandet från förtroendevalda ska värnas samtidigt som styrningen ska vara ändamålsenlig utifrån olika gruppers behov av kommunal service. Organisationen ska också klara att svara upp mot dagens och morgondagens behov, det vill säga skapa förutsättningar för att med hög grad av effektivitet möta framtida utmaningar som präglas av föränderliga krav och förväntningar och en komplex verksamhet.

I linje med organisationsöversynen som genomfördes 2020 ses möjligheten över till att ytterligare effektivisera användningen av kommunens lokaler. Ett pågående projekt syftar till att minska lokalkostnaderna genom att nyttja lokalytor mer effektivt. Det görs genom att samla administrativa funktioner i färre lokaler. Dessa lokaler anpassas till nya, mer flexibla och digitala arbetssätt. En annan möjlighet till effektivisering är att samnyttja lokaler mer mellan olika verksamheter i kommunen samt med det civila samhället.

Örebro kommun ska vara regionens motor. Det innebär att driva regionala samarbeten där samordningsvinster, effektivisering och ökad kundnytta kan uppnås. Genom samverkan kan vi nå längre.

Med en god ekonomi ges utrymme för kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i en växande kommun. Ett exempel är ökad digitalisering. Vår kommun ska möta nya krav inom digitalisering med den snabbhet som krävs – både vad gäller att dra nytta av omvärldens innovationer som den egna utvecklingen.

Kommunens medarbetare är vår allra viktigaste resurs. Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Arbetsmiljön ska vara god inom Örebro kommun. En fördjupning inom arbetsmiljöfrågan ska ske under året. Det är viktigt att vi har jämställda arbetsplatser med närvarande och fungerande ledarskap samt jämlika förutsättningar för medarbetare och chefer att kunna göra ett så bra arbete som möjligt. Aktivt arbete ska också ske med alla delar i kompetensförsörjningsprocessen; attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta. Personalstrategiska frågor som till exempel arbetsmiljö och bemanning har stor betydelse för kompetensförsörjningen och upplevelsen av kommunen som en attraktiv arbetsgivare. Det arbetet förutsätter en god samverkan mellan arbetsgivaren och de fackliga organisationerna.

Agenda 2030 är ledstjärnan i att göra en grön omställning till hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Genom att ställa väl utformade hållbarhetskrav i kommunens upphandlingar samt följa upp dessa, drivs marknaden framåt mot en hållbar utveckling. Den bästa gröna omställningen sker tillsammans med näringslivet där det finns många goda exempel på innovativa lösningar där de kommit långt både avseende ekologisk hållbarhet och även ökad sysselsättning. Under året ska kommunen arbeta mer med hur innovativa lösningar kan användas för att främja en cirkulär ekonomi med ökad återanvändning i Örebro kommun.

Kommunfullmäktigemål:

- Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet.
- Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.
- Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta.
- Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas.
- Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter.

Inriktningar 2022:

- Ta fram en fördjupad analys av befolkningsutvecklingen som speglar trender och långsiktiga konsekvenser för kommunens övergripande planering och kostnadsutveckling.
- Utifrån genomförd befolkningsanalys utveckla välfärden utifrån ökande och/eller förändrade behov.
- Fortsätta att utvärdera kommunens krishantering och förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin samt skapa stärkt beredskap för extraordinära händelser.
- Genomföra en jämlikhets- och jämställdhetsanalys av hur Örebro kommuns resurser används för att stärka förutsättningarna för ökad jämlikhet och jämställdhet.
- De ekonomiska, sociala och ekologiska hållbarhetskraven ska ytterligare stärkas i upphandlingsprocessen.
- Formera en ny förvaltningsorganisation som kan ge ett ändamålsenligt stöd till Kommunstyrelsen och de nya nämnderna.
- Underlätta för delningsekonomi och återanvändning för verksamheter och medborgare i kommunen.
- Utredda förutsättningar för att upprätta ett arbetsmiljöbokslut i Örebro kommun.
- Genomföra en översyn av formerna för intraprenader och självstyrande verksamheter inom Örebro kommun, för att stimulera till fler sådana.

Förutsättningar för budget- och planperioden 2022–2024

Världsekonomin

Den globala ekonomin har stor påverkan på de kommunala ekonomiska förutsättningarna. Efter ett tungt läge i världsekonomin under 2020 så har återhämtningen tagit rejäl fart under det första halvåret 2021. Detta gäller främst de mer utvecklade länder där en stor del av befolkningen hunnit vaccineras och restriktionerna har kunnat avvecklas. BNP-utfallet för det andra kvartalet visar på en stark utveckling i USA, Kina och euroområdet. I USA och Kina till och med högre än innan pandemin. Utvecklingen bedöms bli fortsatt stark i de mer utvecklade ekonomierna och indikationer för både industrin och tjänstesektorn är positiva då konsumtionen bedöms öka i snabb takt med anledning av minskade restriktioner och till följd av ett högt sparande under pandemin. Den globala finans- och penningpolitiken är fortsatt expansiva vilket ytterligare stödjer utvecklingen. Tillväxten har dämpats med anledning av störningar i global handel och tillverkningsindustrin orsakade av brist på fraktvolym och halvledare. Störningarna bedöms dock mildras under de kommande månaderna.

Kommunsektorns ekonomiska utmaningar

Den svenska konjunktursens återhämtning blev under det första halvåret 2021 starkare än förväntat och SKR bedömer att BNP under det tredje kvartalet i år kommer uppnå den tidigare toppnivån från det fjärde kvartalet 2019. Förutsättningarna för en stark svensk konjunkturuppgång ser fortsatt goda ut och BNP-uppgången bedöms fortsätta under 2022 då resursutnyttjandet fortsatt är lågt trots den rejäla återhämtning som skett efter pandemins kraftiga påverkan på världsekonomin.

Samtidigt som konjunktursen ser gynnsam ut under planperioden påverkas kommunsektorn negativt av den demografiska utvecklingen där antalet yngre och äldre ökar i relation till de som arbetar vilket innebär att försörjningsbördan i offentlig sektor ökar samtidigt som behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser.

Skatteunderlag

Skatteunderlaget bedöms under 2020–2024 växa i lägre takt än det historiska genomsnittet. Nedväxlingen beror på lägre produktivitets- och befolkningstillväxt vilket ger lägre BNP-tillväxt under kommande år jämfört med tidigare. Det reala skatteunderlaget bedöms växa med 1,1 procent per år under 2020–2024 vilket kan jämföras med genomsnittet under 2010–2019 som uppgick till 1,6 procent per år. Den reala nedväxlingen på 0,5 procentenheter kan jämföras med den nominella, som bedöms bli större och uppgå till 0,8 procentenheter. Prisökningen minskar alltså framöver, vilket är gynnsamt för den kommunala köpkraften. Även om prisökningstakten minskar så räcker skatteunderlaget inte för att finansiera den ökande verksamhetsvolym som den demografiska utvecklingen leder till.

Örebro kommuns skatteunderlag för 2022 beräknas till 35 856 mnkr, en ökning med 3,37 procent jämfört med 2021. Kommunens skattekraft beräknas till 93,7 procent av medelskattekraften i riket, vilket innebär att kommunen är bidragstagare i inkomstutjämningsystemet. Kommunens skattekraft ökar med 0,4 procentenheter jämfört med 2021. Rikets skattekraftsutveckling förväntas öka med 3,62 2022.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Kommunfullmäktige kommer i samband med beslut om budget 2022 fastställa skattesatsen för år 2022 till 21,35 kr. Skattesatsen är densamma som år 2021. En skattekrona motsvarar cirka 360 miljoner kronor år 2022.

Kommunens budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på SKR:s augustiprognos. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för år 2022 beräknas öka med 400 miljoner kronor, exklusive de generella statsbidrag som tillkommit i den av regeringen presenterade budgetpropositionen vilka för kommunens del beräknas uppgå till 32 mnkr. De satsningar som finansieras av generella statsbidrag presenterade i budgetpropositionen redovisas särskilt i nämndernas driftbudgetramar.

Underlag skatteprognos 2021-08-26	Rev budget				
	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
Skatteintäkter	7 242	7 672	7 934	8 159	8 483
Inkomstutjämning	1 483	1 560	1 644	1 753	1 834
Kostnadsutjämning	-284	-278	-264	-274	-290
Regleringspost	341	366	253	217	174
LSS-utjämning	157	160	162	163	165
Summa intäkter	8 940	9 481	9 728	10 019	10 365
Aviserat gen statsbidrag 10 mdkr 7 sep	105				
Gen statsbidrag BP 2,1 mdkr		32	32	32	32
Slutavräkning 2019					
Slutavräkning 2020					
Fastighetsavgift	265	271	271	271	271
Summa intäkter (inkl. avräkning)+fast.avg.	9 310	9 784	10 031	10 321	10 668
Justering mot Region Örebro - busskort	9	9	9	9	9
Reviderad budget jan 2021	42				
Skatteintäkter	7 242	7 672	7 934	8 159	8 483
Generella statsbidrag och utjämning	2 119	2 121	2 107	2 172	2 193
S:a Skatter, utjämning och generella statsbidrag	9 361	9 793	10 040	10 330	10 677

Arbetsmarknad

Ekonomi är i en återhämtningsfas efter den markanta nedgång som pandemin orsakade under 2020. Under juli 2020 toppade arbetslösheten i Örebro på 10,5 procent, jämfört med 9,1 procent i riket. Regeringens senaste prognos från september 2021 antar en arbetslöshet i riket på 8,8 procent under 2021 och att denna sedan minskar till 7,7 procent för 2022. Arbetslösheten i kommunen ligger generellt cirka en procentenhet högre än riket, och givet det antagandet skulle arbetslösheten i kommunen bli ca 8,7 procent under 2022. Nuvarande prognos är en fortsatt förbättring jämfört med i våras då förväntningarna gällande arbetslösheten för 2022 i kommunen låg på 9,6 procent.

SKR antar i sin ekonomirapport från maj 2021 att krisen driver på en strukturomvandling där en del av de jobb som gått förlorade under pandemin sannolikt inte kommer tillbaka och en stor utmaning kommer vara att förbättra matchningen på arbetsmarknaden genom utbildning och omskolning.

Migration och flyktingmottagande

Migrationsverket har sänkt prognosen för antalet kommunmottagna 2021–2024 och det gör även Örebro kommun. Migrationsverket bedömer att anhörginvandringen kommer att minska på grund av förändrad lagstiftning. Örebro kommun har valt att nyttja den möjlighet som infördes den 1 juli 2020 om begränsningar i rätten till bosättning i eget boende i vissa delar av en kommun. Sammantaget visar

prognosen att antal mottagna i Örebro kommun, såväl anvisade som de som bosatt sig på egen hand, kommer att vara under 200 personer 2021. Bedömningen är att antalet kommer öka något 2022 och framåt. De långsiktiga prognoserna är dock mycket svårbedömda.

Befolkningsutveckling 2021-2030

(Befolkningsprognos för Örebro kommun 2021–2030, Statisticon februari 2020 med revidering Örebro kommun augusti 2021)

Örebro kommuns befolkningsprognos bygger på en rad antaganden om hur befolkningen kommer flytta, föda barn och avlida. Sedan prognostiseras antalet personer som antas flytta in i de nyproducerade bostäder som planerats under prognosperioden. Prognosen kan brytas ner i kategorierna kön och ålder samt att befolkningsutvecklingen går att följa för kommunens delområden, exempelvis stadsdelar. Prognosen är till stor del en framskrivning av tidigare års befolkningsutveckling, så under coronapandemin har det varit svårt att förutse hur befolkningsutvecklingen i Örebro kommun skulle utvecklas. Generellt har befolkningsprognoserna varit för höga i större städer där utflyttningen ökat i och med de coronarelaterade restriktionerna, medan mindre kranskommuner växt mer än ett år utan restriktioner. Därför har prognosen behövt revideras ner då utvecklingen troligen blir lägre än vad prognosen pekade på i början av året. En reviderad prognos är relevant för de första åren medan det är mycket svårt att förutspå hur utvecklingen blir när samhället återgår till det normala.

De senaste tio åren har Örebro kommuns befolkning ökat med drygt 20 000 personer. Vid utgången av 2020 hade Örebro kommun 156 381 invånare. Till år 2030 beräknas enligt den reviderade prognosen antalet invånare öka med drygt 18 800 till drygt 175 000 personer. Folkökningen består till största delen av ett inflyttningsöverskott (fler flyttar till Örebro än från) men också födelseöverskottet är betydande (antalet födda överstiger antalet avlidna) och kommer att bli alltmer betydelsefullt för folkökningen under den kommande tioårsperioden. Idag är födelseöverskottet cirka 650 personer men kan öka till runt 900 personer under prognostiden.

I stort sett alla åldrar förväntas öka till prognosperiodens slut, vissa mer än andra. Några undantag och tendenser finns. Det stora antalet personer som idag närmar sig 75 år kommer om tio år vara runt 85, vilket gör att vi kan se en stor ökning av antalet i intervallet 75–85 år mot prognostidens slut. Samtidigt förväntas antalet personer i intervallet 65–74 år minska, till en början ganska kraftigt.

Under 2020 var invandringen, precis som 2019, på en låg nivå och detta är en följd av de stramare regler som råder inom EU. Restriktionerna coronapandemin förde med sig har gjort det än svårare att flytta mellan länder så utrikes inflytt till Örebro kommun har varit på en mycket låg nivå. Inrikes inflyttning, dvs från andra kommuner, var betydligt lägre under 2020 än tidigare år. Även denna kategori inflyttningar har begränsats kraftigt under 2020 och våren 2021 då många studenter valt att inte flytta till Örebro kommun för att studera när undervisningen varit på distans. Samtidigt har utflyttningen ökat, främst av studenter och barnfamiljer. Detta sammantaget gör att befolkningsökningen för 2021 ser ut att bli ungefär 500 personer, vilket är lägre än den ökningen som födelseöverskottet ger.

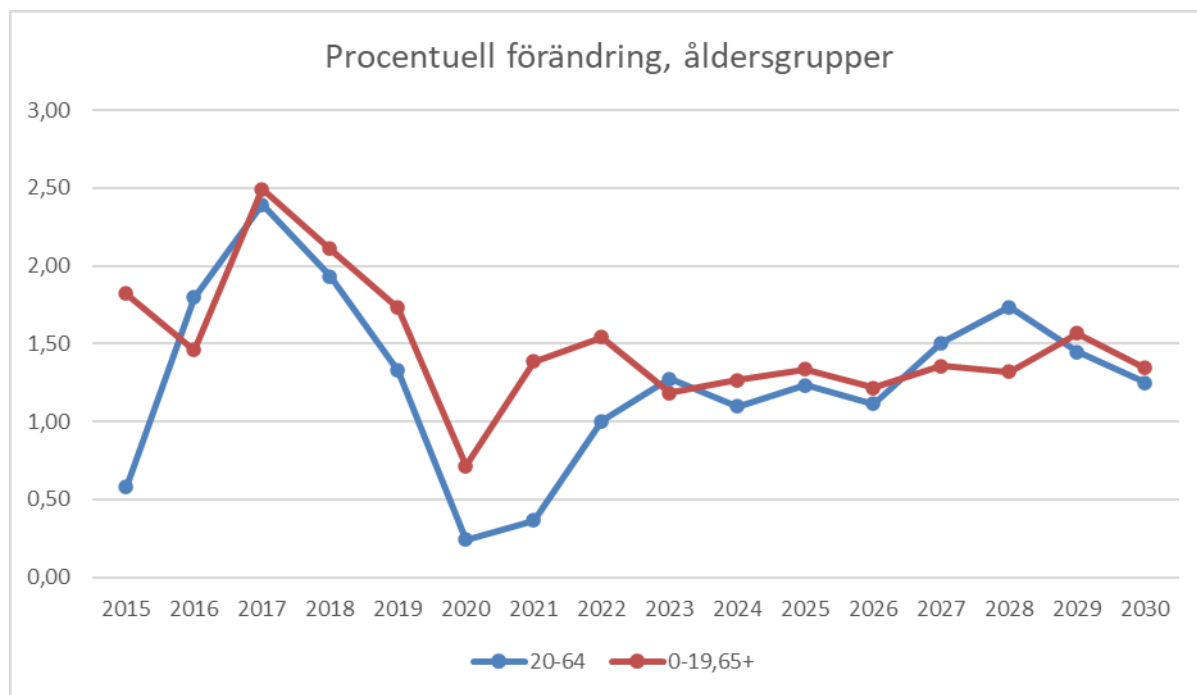
Den framtida befolkningsutvecklingen är av stor betydelse för hur behoven och kraven från invånarna på kommunens verksamheter kommer att förändras. Befolkningsprognosen avser kommande tioårsperiod och allmänt är osäkerheten störst för de åldersgrupper som vid prognosens tillkomst ännu inte är födda och för åldrarna 19–30 år där flyttbenägenheten är som störst.

Det är viktigt att vara medveten om att det i en prognos alltid finns en osäkerhet till följd av ett antal felkällor: slumpfel, fel i antaganden, fel beroende på avvikelser från beräknat bostadsbyggande samt modellfel. Osäkerheten ökar med prognosperiodens längd. Till exempel så prognostiserades det 2010 att det skulle bo ungefär 150 000 i kommunen 2020 vilket var 6000 för lågt. Yttre faktorer som pandemins utbrott är förstas omöjliga att förutspå och visar på behovet av att kontinuerligt jobba med, revidera och kommunicera förändringar i befolkningsutvecklingen, allt för att Örebro kommuns verksamheter ska ha så bra underlag som möjligt.

För att befolkningen i Örebro kommun ska kunna öka i den omfattningen prognosen säger krävs gynnsamma förhållanden i samhället i övrigt. En av de viktigaste frågorna att följa efter pandemin är om efterfrågan på bostäder kommer vara hög. Efterfrågan på och tillgången till bostäder är de viktigaste faktorerna för befolkningsökning. Läs mer om detta under avsnittet Nybyggnation nedan.

Yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar

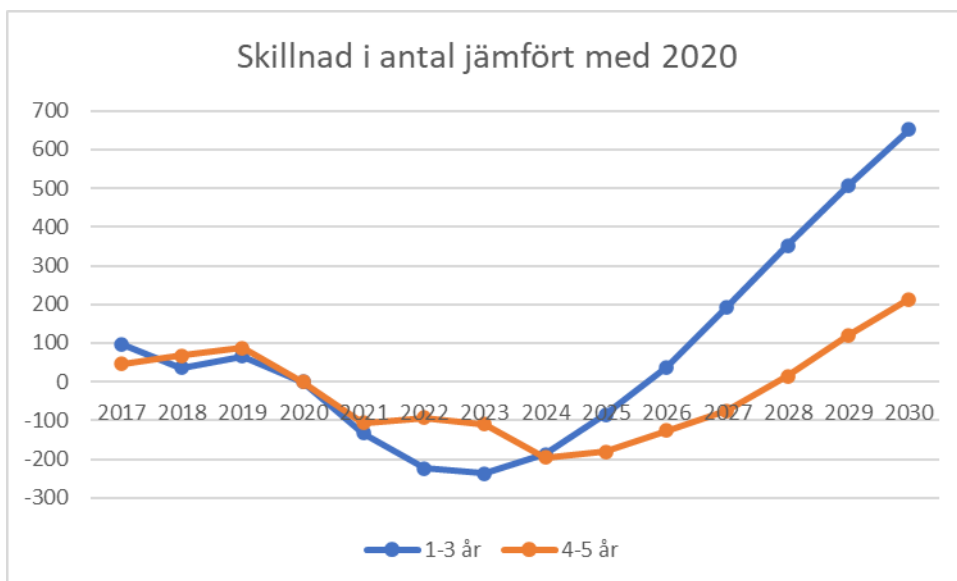
Antalet invånare i yrkesaktiv ålder (20–64 år) ökar inte fullt så snabbt som antalet invånare i övriga åldrar (ungdomar och ålderspensionärer ökar ännu snabbare). Det innebär att den demografiska försörjningsbördan (antal personer 0–19 år och 65 år och äldre delat med antal personer 20–64 år) ökar med ca 1,5 procentenheter fram till år 2023, från dagens 71 personer per 100 personer i yrkesaktiv ålder till strax under 73. Från 2025 beräknas försörjningsbördan stabiliseras runt 73 och även sjunka något. Denna nivå är lägre än vad Statistiska centralbyrån prognostiserar för hela riket och är en nivå som Örebro senast låg på under 1990-talet. Värdet på 73 innebär att 100 personer i yrkesaktiv ålder, utöver sig själva, kommer att ha 73 personer i icke yrkesaktiv ålder att försörja.

Förskola

Behovet av förskoleverksamhet ser inte ut att öka kommande fem år. Födelsetalen ligger på en jämn och stabil nivå men senaste åren har utflyttningen av barnfamiljer från kommunen ökat ganska markant. Detta tillsammans med att inflyttningen av nya barnfamiljer minskat gör att elevunderlaget för förskola ser ut att minska fram till 2023 och först år 2027 vara högre än dagens barnantal.

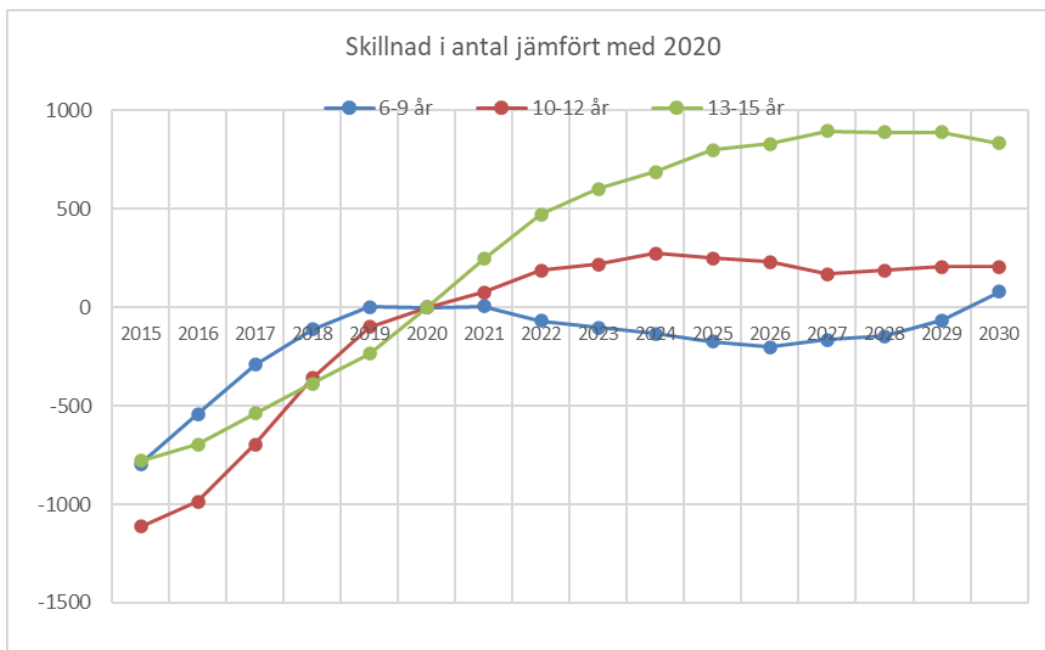
Ökningen mot slutet av prognosperioden bygger främst på ett antagande om att barnafödandet ska öka kraftigt från dagens nivåer, detta då det i kommunen idag finns en relativt stor andel kvinnor i fertila åldrar. De senaste tre åren har dock detta inte påverkat barnafödandet som varit på en stabil nivå men bedömningen är alltså att barnafödandet ökar under senare delen av prognosperioden.

Grundskola

Grundskoleverksamheten kommer att ställas inför förändrade resursbehov. Antalet barn i åldern 6–15 år har ökat kraftigt sedan 2012 men nu ses en utplanad och lätt nedgående trend för de yngsta barnen 6–9 år. Antal barn 10–12 år ökar inte heller i samma takt som tidigare år, ungefär 300 fler 10–12-åringar förväntas 2024, sedan avtar uppgången. Totalt sett förväntas dock grundskoleåldrarna 6–15 år öka med ungefär 1000 barn fram till 2030 och det är främst 13–15 år som ökar. Under perioden 2021–2024 ökar denna grupp med så mycket som 200 barn per år.

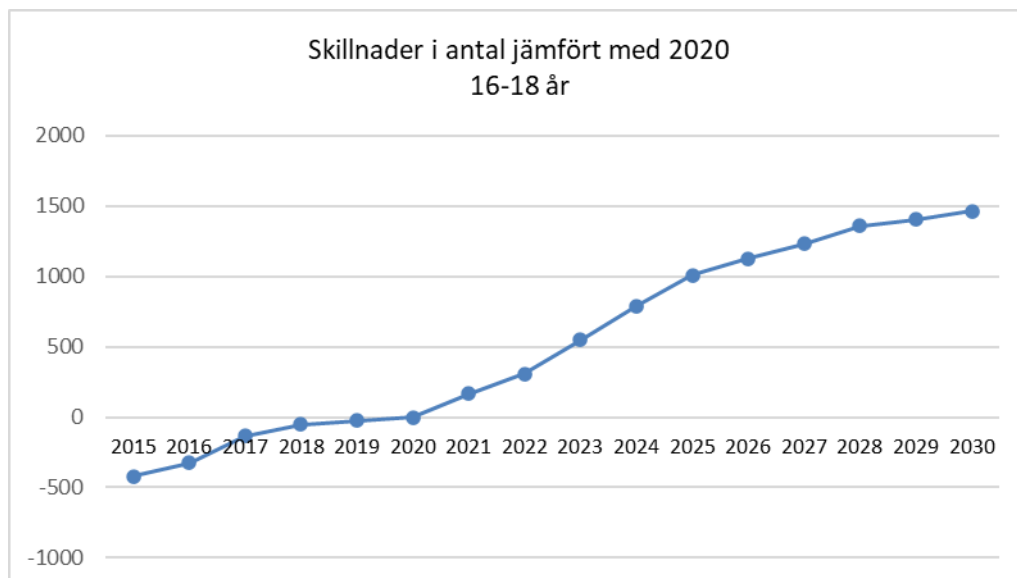
2010-talets kraftiga ökning av barn i för- och grundskola ser nu ut att avta och barn upp till 10 år ser inte ut att öka. Dock är kullarna som kommande år blir 13–15 år fortfarande väldigt stora och ökar belastningen på grundskoleverksamheten.

Gymnasieskola

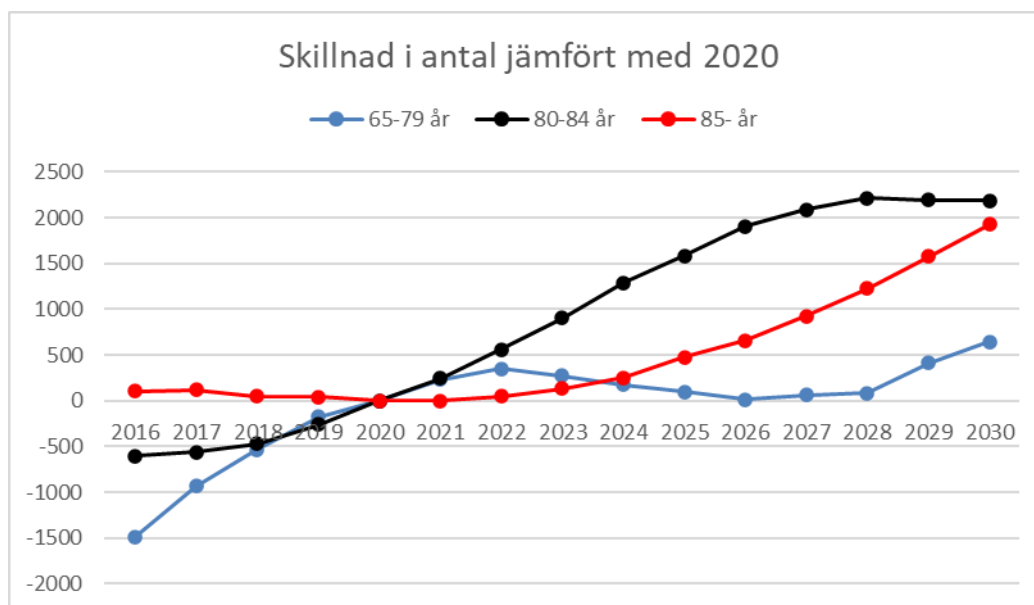
Elevunderlag för gymnasieskolan, invånare i åldern 16–18 år, hade en topp år 2008 efter en lång tids ökning. Därefter har minskningar skett årligen fram till och med 2015, men vände upp något till 2016. Den ökning som skett från 2016 förväntas fortsätta och gå allt snabbare fram till ungefär 2025. Detta beror på den ökning vi ser av personer i åldrarna innan gymnasieskolan som nu fyller på i gymnasiet. I genomsnitt förväntas ökningen vara cirka 150 elever per år fram till 2030.

Ålderspensionärer

Ålderspensionärerna (65 år och äldre) kommer att öka i en ganska jämn takt under prognosperioden med drygt 500 per år. De yngre pensionärerna (65–79 år) ökar något fram till 2022 men återgår sedan till dagens nivåer. Mellangruppen, 80–84 år, ökar kraftigt under nästan hela prognosperioden. Den äldsta gruppen, 85 år och äldre, har under många år varit en stabil grupp där antalet inte förändrats nämnvärt. Men den stora ökningen av äldre ger effekt även på denna grupp, men först från 2023.

Sammantaget är det en stor ökning av personer 80 år och äldre under prognosperioden. Denna grupp är generellt i större vårdbehov än personer 65–79 år vilket rimligen påverkar kommunens vårdgivande verksamheter.

Nybyggnation

En av förutsättningarna för att kommunen ska kunna växa är nybyggnation. I samband med att en befolkningsprognos färdigställs så används en prognos för nybyggnation som underlag. Befolkningsutvecklingen tillsammans med information om boendetätheter, köns- och åldersfördelningar för de som förväntas flytta in och familjesammansättningar är alla viktiga komponenter för att prognostisera behovet av nybyggnation. Samtidigt är vår förmåga att uppskatta nybyggnation inom en 10-årsperiod ett mycket viktigt inslag i befolkningsprognosen så kvalificerade bedömningar om nytillkommande bebyggelse är av stor vikt. Bedömningarna gäller inte bara antal byggnationer utan även typ av byggnad och var i kommunen dessa lokaliseras.

Generellt gäller en växelverkan mellan befolkningens tillväxt och tillgången på bostäder. Under perioden 2016-2019 kunde befolkningstillväxten beräknas utefter hur många nyproducerade lägenheter som byggdes, något man kan tolka som att det funnits ett underskott på bostäder. För åren 2020 och 2021 verkar inte befolkningsökningen bli så stor som nybyggnationen ger möjlighet till, utan istället verkar yttre faktorer påverka befolkningsutvecklingen. Mest uppenbart är coronapandemin som dämpade befolkningsutvecklingen i flera stora svenska kommuner, oavsett hur mycket som byggts. Byggtakten har också minskat markant under 2020 och 2021, men inte riktigt i samma omfattning som befolkningstillväxten.

Nybyggnadsstatistik från SCB visar att det färdigställdes ungefär 700 lägenheter under 2020 vilket är betydligt färre de tre åren innan. Av de färdigställda lägenheterna är en stor majoritet hyresrätter i flerbostadshus. Hur bostadsmarknaden och befolkningsutvecklingen kommer se ut efter att coronapandemins restriktioner har lagt sig är svårt att förutse. Om stora och medelstora kommuner i Sverige fortsatt kommer ha stor utflytt till närliggande kommuner kommer vara viktigt att följa då det kan förändra kommunernas demografi och behov av bostäder.

Det mesta av nybyggnation under perioden 2013 till 2020 har skett i områden som sedan tidigare har relativt god socioekonomisk standard som till exempel Rynninge, Ekeby-Almby, Lillån och Almby. Nyproduktionen i bostadsområden där invånarna sedan tidigare haft en låg ekonomisk standard har i det närmaste varit obefintlig. Detta leder i sin tur till att boendesegregationen inte minskat nämnvärt under denna period.

Av de byggprojekt som nu pågår är de allra största volymerna vid Södra Ladugårdsängen och Sörbyängen vidare österut kring universitetet. Andra områden som kommer att byggas ut är söder om Ormesta och Österplan. En stor del av kommunens kommande folkökningar beräknas ske i ovan nämnda områden.

Finansiell plan för 2022–2024

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska det i budgeten anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Generellt innebär god ekonomisk hushållning att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar. De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta samt nivån för nya investeringar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning.

Örebro kommun har haft en hög befolkningstillväxt de senaste åren och behöver säkerställa att den totala investeringsnivån och nettokostnadsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag för att bibehålla den starka finansiella ställningen. I koncernen lånefinansieras en stor andel av investeringarna, vilket påverkar koncernens skuldsättning. En viktig förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning är balansen mellan egen finansiering och upplåning. Investeringar kan finansieras på tre sätt: genom överskott i årets resultat och avskrivningar; genom försäljning av tillgångar eller genom minskade finansiella tillgångar/ökade skulder. Investeringsvolymen måste därför anpassas efter koncernens finansiella resurser annars kommer utrymmet för befintlig verksamhet och nya behov att behöva begränsas. Därför är det viktigt att investeringsvolymen ryms inom de finansiella målen.

Örebro kommun är fortsatt expansiv och under budget- och planperioden fortsätter koncernen att bygga nya bostäder, verksamhetslokaler och infrastruktur. Därtill bygger kommunen nya äldreboenden, gruppboenden, förskolor och renoverar kontorslokaler. För 2022 är exempelvis vård- och omsorgsboendet Kornellen, utbyggnaden av Svealundsskolan samt renoveringen av Stadsbyggnadshusen kostnadsdrivande projekt. Investeringsprogrammet speglar både investeringsutgifter och de ökade driftskostnadskonsekvenser som blir följden för kommunen.

Finansiella mål för budget 2022 och plan 2023–2024

De finansiella målen tar hänsyn till flera parametrar som tillsammans skapar en långsiktig struktur för en god ekonomisk hushållning. Nettolåneskulden för skattefinansierad verksamhet är en av parametrarna, vilken är ett mått på hur kommunens finansiella nettotillgångar påverkas av kommunkoncernens investeringar i den kommunala verksamheten. Oavsett hur kommunen väljer att organisera sin fastighetsförvaltning – i bolagsform eller i den egna kommunala förvaltningen – är verksamheten skattefinansierad. I Örebro kommun har förvaltningen av verksamhetslokalerna överlåtits till de kommunala fastighetsbolagen ÖrebroBostäder med dotterbolag, Futurum fastigheter och Örebroporten.

Långsiktigt behöver kommunen upprätthålla nivån på soliditeten för att bibehålla ett finansiellt handlingsutrymme. Det kan ske genom positiva årliga resultat eller genom minskade skulder. Soliditetsmättet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Det finansiella målet är att soliditeten minst ska uppgå till 50 procent. I soliditetsmättet ingår även det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Den finansiella samordningen i kommunkoncernen via internbankens upplåning och vidareutlåning till de kommunala bolagen ökar balansomslutningen och påverkar mättet. Därför räknas internbankens påverkan på balansräkningen bort vid beräkning av soliditeten. Kommunens soliditet uppgick till 53 procent enligt senaste årsbokslutet.

Soliditeten förbättras till exempel genom att likviditetsöverskott till följd av positiva resultat används till att investera, amortera eller placera med avkastning. Soliditeten försämras genom negativa resultat,

investeringar som lånefinansieras eller transaktioner som bokförs direkt mot eget kapital (exempelvis i samband med anspråktagande av resultatutjämningsreserven eller markeringar i eget kapital).

De finansiella målen för 2022 är:

- Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 100 procent, exklusive överförda investeringar.
- Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, ska inte överskrida 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan.

Finansiella budgetrapporter 2022–2024

Resultatbudget

Resultatbudget <i>Belopp i mnkr</i>	Budget 2021	Rev bud 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter och kostnader	-8 975	-9 000	-9 392	-9 626	-9 897	-10 247
- varav effektivisering generellt	70	70	0	160	193	54
Avskrivningar	-280	-280	-305	-317	-328	-321
Verksamhetens nettokostnader	-9 255	-9 280	-9 697	-9 943	-10 225	-10 568
Skatteintäkter	7 242	7 242	7 672	7 934	8 159	8 483
Generella statsbidrag och utjämning	2 077	2 119	2 121	2 107	2 172	2 193
Summa skatteintäkter och utjämning	9 319	9 361	9 793	10 040	10 330	10 677
Verksamhetens resultat	65	82	96	97	105	109
Finansnetto	172	172	213	220	215	200
- finansnetto exkl. utdelning	125	125	160	155	150	135
- utdelning från bolagen	47	47	53	65	65	65
Årets resultat	237	254	309	317	320	309
Årets resultat genom skatter och generella statsbidrag	2,5%	2,7%	3,2%	3,2%	3,1%	2,9%
Verksamhetens resultat genom skatter och generella statsbidrag	0,7%	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Balansbudget

Balansbudget Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR	32 647	34 609	36 282
Materiella anläggningstillgångar	7 059	7 815	8 463
Finansiella anläggningstillgångar	19 418	21 023	22 313
- varav intermbank	18 473	20 078	21 368
Omsättningstillgångar	6 171	5 772	5 506
- varav placerade medel	4 809	4 410	4 144
- varav kassa och Bank	150	150	150
EGET KAPITAL OCH SKULDER	32 647	34 609	36 282
Eget kapital	10 591	10 908	11 228
Avsättningar	923	967	1 033
Skulder	21 134	22 735	24 021
- varav lån/internbank	18 515	20 120	21 410
Ansvarsförbindelse pensioner	2 633	2 544	2 454
Balansomslutning exklusiv e intermbank	13 996	14 353	14 735
Soliditet exklusiv e Internbank inklusiv e ansvarsförbindelse pensioner	56,9%	58,3%	59,5%

Kassaflödesbudget

Kassaflödesanalys	Budget	Plan	Plan
belopp i miljoner kronor	2022	2023	2024
Årets resultat	309	317	320
Avskrivningar	305	317	328
Övriga justeringar för ej likviditetspåverkand	46	40	63
Kassaflöde från den löpande verksamheten	660	674	711
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 004	-1 073	-976
Nyupptagna lån interbank	1 665	1 605	1 290
Ökning långfristig fordringar (utlåning interb	-1 665	-1 605	-1 290
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0
Årets kassaflöde	-344	-399	-265
Kassaflöde skattefinansierad verksamhet	92	2	-8

Driftbudgetramar 2022

Driftnämnd/anslag, belopp i miljoner kronor	ÖSB 2021	ÖSB 2022
Summa nämnder	8 805,8	9 119,4
Programnämnd Barn- och utbildning	3 854,9	4 017,4
Programnämnd Social välfärd	3 282,8	3 392,0
Programnämnd Samhällsbyggnad	700,9	708,7
Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnd	540,3	549,4
Kommunledning	45,5	46,4
Kommunstyrelseförvaltning	371,1	391,2
Landsbygdsnämnd	6,2	6,3
Stadsrevision	3,9	3,9
Valnämnd	0,2	4,2
Utrymme för kommunstyrelsen	292,5	438,6
Oförutsedda behov – Kommunstyrelsen	26,0	19,0
Oförutsedda behov – KS utskott	1,6	2,2
Utrymme för överfört resultat	10,0	10,0
Utrymme för generella kostnadsökningar	192,6	226,9
Utrymme för kostnadsökningar investeringar ofördelat	56,4	171,3
Utrymme för ianspråktagande av eget kapital		5,7
Politiskt utrymme	6,0	2,0
Satsning Naturvård		1,5
Kommungemensamma verksamheter	243,7	249,0
Nerikes brandkår	86,5	87,5
Omställning och kompetens	10,0	10,0
Övrigt	28,3	33,3
Länsmusiken	38,6	38,6
Länsteatern	6,1	6,1
Örebro Läns Flygplats AB	17,0	17,4
Örebrokompaniet	22,7	24,0
Facklig verksamhet	18,4	17,1
Utrymme för kompetensförsörjning	13,0	13,0
Sociala investeringar	3,0	2,0
Kommungemensamma statsbidrag	-86,0	-70,1
Flyktingstatsbidrag	-48,0	-32,1
Maxtaxa BO	-38,0	-38,0
Finansiering	-281,4	-345,3
Personalförsäkringsnetto	-286,4	-322,9
Pensionskostnader	416,0	411,0
Semesterlöneskulförändringar	20,0	20,0
Kapitalkostnader	-346,2	-368,6
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-65,0	-65,0
Avskrivning lån	0,2	0,2
Driftbudget totalt	8 974,6	9 391,5

Investeringsprogram 2022–2025

Fortsatt höga investeringsvolym

De senaste årens höga investeringstakt fortsätter under budget- och planperioden med investeringar i nya äldreboenden, gruppboenden, förskolor och renoverar kontorslokaler. För 2022 är exempelvis vård- och omsorgsboendet Kornellen, utbyggnaden av Svealundsskolan samt renoveringen av Stadsbyggnadshuset kostnadsdrivande projekt. Investeringsprogrammet speglar både investeringsutgifter och de ökade driftkostnadskonsekvenser som blir följden för kommunen.

Investeringsprogrammet innebär ökade hyreskostnader med 64 mnkr, varav 31 mnkr inom Programområde barn och utbildning, 16 mnkr inom Programområde social välfärd och 16 mnkr inom Kommunstyrelsen. De kommunala investeringarna innebär också att de budgeterade kapitalkostnaderna ökar med 25 mnkr jämfört med 2021. Utöver hyreskostnader och kapitalkostnader tillkommer driftkostnader i form av personalresurser och övriga verksamhetskostnader. I bilaga 2 återfinns samtliga planerade investeringar och dess driftkostnadskonsekvenser under budget- och planperioden.

Nya gruppboendestäder

Gruppboendestäder är bostäder med ett mindre antal lägenheter samlade runt ett gemensamt utrymme för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning och regleras enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och i Socialtjänstlagen (SoL). För att klara behovet att verkställa beslut i enlighet med kommunens skyldighet att tillhandahålla bostad med särskilt stöd samt boendeplacerering i hemkommunen visar prognoserna att minst tre nya gruppboendestäder per år behöver byggas under perioden.

Förskolor och skolor

För att möta behovet av service hos en växande befolkning behöver kommunen fortsätta tillskapa nya förskole- och skolplatser.

Brandstation

Futurum har i uppdrag att i samarbete med Nerikes brandkår uppföra en ny brandstation på öster. Den nya brandstationen ska komplettera den befintliga i Nasta med syftet att upprätthålla god beredskap och klara utryckningstider inom Örebro tätort i takt med att staden växer. Brandstationen kan stå klar tidigast 2023.

Bus Rapid Transit

Örebro kommun och Region Örebro län har ingått ett samverkansavtal med det övergripande målet att utveckla ett kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem och en långsiktigt hållbar trafiksituation i Örebro. Den första etappen har börjat byggas under 2021 och projektet fortsätter under 2022.

Exploateringsinvesteringar

Den största posten i investeringsprogrammet 2022 är exploateringsinvesteringarna. Dessa uppgår till 130 mnkr under 2022 och avser bland annat projekt i Norra Marieberg, Heden, Örnäs.

Kommunens investeringar	Plan					
	Budget 2021	Budget 2022	2023	2024	2025	
Belopp i miljoner kronor						
Barn och utbildning	-54,0	-47,2	-48,8	-47,4	-47,4	
Social välfärd	-23,8	-13,4	-18,5	-29,9	-13,9	
Samhällsbyggnad	-546,9	-429,6	-533,7	-575,0	-505,3	
Stadsbyggnad	-380,7	-229,4	-362,8	-416,2	-360,7	
Fastighetsinvesteringar	-63,8	-41,0	-42,1	-25,2	-23,0	
Trafik- och miljöinvesteringar	-127,6	-28,4	-130,7	-161,0	-157,7	
Fastighetsförvärv	-30,0	-30,0	-20,0	-30,0	-30,0	
Inventarier	0,0					
Exploatering	-159,3	-130,0	-170,0	-200,0	-150,0	
Fritidsnämnden	-18,2	-12,1	-8,6	-14,5	-2,0	
Kulturnämnden	-18,8	-5,2	-7,2	-8,2	-1,5	
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	-127,1	-119,9	-152,2	-133,1	-138,1	
Bredband (fastighetsinvesteringar)	-11,0	-10,0	-20,5	0,0	0,0	
Inventarier	-3,0	-0,7	-1,7	-1,3	-1,3	
Park och gata	-66,2	-56,9	-83,7	-87,7	-89,3	
Fordon	-36,7	-42,1	-43,2	-41,1	-44,5	
Gas	-10,3	-10,3	-3,0	-3,0	-3,0	
Programnämnd samhällsbyggnad	-2,0	-63,0	-3,0	-3,0	-3,0	
Inventarier	-2,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
Volymopptäcksfinansierat underhåll		-60,0				
Vuxenutbildnings- o arbetsmarknadsnämnder	-3,8	-3,3	-3,8	-3,8	-3,8	
Kommunstyrelsen	-61,0	-30,2	-23,4	-19,1	-16,9	
Tekniska nämnden, taxefinansierad verksamhet	-498,5	-480,3	-444,8	-301,0	-267,0	
VA	-451,5	-468,8	-441,3	-297,5	-263,5	
Avfall	-47,0	-11,5	-3,5	-3,5	-3,5	
Summa Skattefinansierad verksamhet	-689,5	-523,7	-628,1	-675,2	-587,3	
Summa Taxefinansierad verksamhet	-498,5	-480,3	-444,8	-301,0	-267,0	
Totalt kommunens investeringar	-1 188,0	-1 004,0	-1 072,9	-976,1	-854,2	
Majoritetsägda bolag	Ägar-	Plan				
Belopp i mnkr	andel i %	2022	2023	2024	2025	
Örebrobostäder AB	100	-1 370,0	-1 625,0	-1 555,0	-1 470,0	
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	-150,0	-195,0	-175,0	0,0	
ÖBO Husaren AB	100	0,0	0,0	0,0	0,0	
Västerportens Fastigheter AB	100	-15,0	0,0	0,0	0,0	
Örebroporten Fastigheter AB	100	-550,0	-460,0	-120,0	-50,0	
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	-315,0	-400,0	-135,0	-50,0	
Örebro Parkering AB	100	-30,0	-80,0	-180,0	-5,0	
KumBro Vind AB	80	0,0	0,0	0,0	0,0	
KumBro Stadsnät AB	80	-25,0	0,0	0,0	0,0	
Vätternvatten AB	74	-85,0	-90,0	-100,0	0,0	
Länsmusiken	91	0,0	0,0	0,0	0,0	
Örebro Läns Flygplats AB	45	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gustavsvik Resort AB	45	0,0	0,0	0,0	0,0	
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	0,0	0,0	0,0	0,0	
Summa		-2 540,0	-2 850,0	-2 265,0	-1 575,0	
Totalt bolagens investeringar*		-2 512,9	-2 826,6	-2 239,0	-1 575,0	
*Avser kommunens ägarandel av investeringen						
Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet						
Futurum Fastigheter i Örebro AB		-337,0	-315,0	-400,0	-135,0	-50,0
ÖBO			-15,0	-5,0	0,0	0,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB		-134,0	-150,0	-195,0	-175,0	0,0
Örebroporten Fastigheter AB		-512,0	-305,0	-270,0	-95,0	-35,0
Totalt investeringar i kommunkoncernen*		-3 540,6	-3 516,9	-3 899,5	-3 215,1	-672,3
Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet		-1 672,5	-1 308,7	-1 498,1	-1 080,2	-672,3

Ekonomiska styrprinciper för Örebro kommun

Ekonomi i balans

En ekonomi i balans är en grundförutsättning för kommunallagens krav vilket innebär att alla nämnder/verksamheter på både kort och lång sikt ska ha balans mellan kostnader och intäkter. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. En ekonomi i balans kräver kontroll på både intäkter och kostnader, att arbeta kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att kontinuerligt utveckla arbetssätt och metoder. Det är en förutsättning för att nå målen med de medel och resurser som finns tillgängliga. Genom långsiktig planering underlättas nämndernas förutsättningar i arbetet för en ekonomi i balans. I den av Kommunfullmäktige fastställda budgeten tilldelas programnämnder och nämnder ekonomiska ramar för drift samt för investeringar. Programnämnderna tilldelar driftbudgetramar för nämnderna inom respektive område. Ramarna är bindande för nämnden och får inte överskridas. Nämnderna har ansvar för att inom tilldelade ramar uppfylla de mål, uppdrag och den lagstiftning som gäller för verksamheten.

När program- och driftsnämnder ser risker för ett överskridande ska åtgärder omedelbart vidtas. Om program- och driftsnämnder ser risker för en avvikelse eller prognostiserar en negativ avvikelse för helåret ska en rapportering till Kommunstyrelsen (via Programnämnd) ske i samband med delårsrapporteringarna (delårsrapport med prognos 1 eller delårsrapport med prognos 2).

Hantering av överfört resultat

Driftresultat

För 2022 sker ingen resultatöverföring av driftsnämndernas resultat för 2021. De politiska kansliernas budget är beslutat över den fyraåriga mandatperioden och undantag görs för prövning avseende det regelverk som gäller de politiska kanslierna.

Anslag för investeringar

Anslag för pågående investeringsobjekt kan efter prövning överföras till nästa år i samband med bokslutet. Prövningen får endast avse investeringsprojekt där överskott beror på tidsförskjutning. Överförda medel har finansierats genom tidigare års utrymmen och ingår inte i det som ska inrymmas i årets budget för de finansiella målen.

Intraprenader

Intraprenadernas positiva och negativa avvikelser hanteras enligt särskilt regelverk. Intraprenadernas överförda resultat (positiv eller negativ budgetavvikelse) överförs i sin helhet till kommande år och är avsett för intraprenaden. Det ackumulerade resultatet finansieras via eget kapital. Intraprenaden får maximalt ta med motsvarande 7 procent av årsbudgeten som ett ackumulerat resultat. Eventuella måluppfyllelsekrav för verksamhetsresultaten, reglerade i överenskommelsen, påverkar inte det ekonomiskt överförda resultatet. För att säkerställa att ianspråktagandet inte påverkar möjligheten att nå de finansiella målen budgeteras det planerade ianspråktagandet från och med 2022.

Ianspråktagande av eget kapital

Syftet med markeringar i eget kapital är att medvetet och tydligt markera delar av årets resultat till särskilda satsningar för kostnadsdämpande åtgärder. En markering i eget kapital innebär att delar av det årliga resultatet öronmärks för att finansiera särskilt beslutade insatser vilka kan vara fleråriga. Principer för ianspråktagande av eget kapital regleras i riktlinjen God ekonomisk hushållning. Vid ianspråktagande av markeringar ska påverkan på likviditet och balanskravsresultat beaktas. Planerat ianspråktagande av markeringar i eget kapital ska budgeteras för att säkerställa att ianspråktagandet inte påverkar möjligheten att nå de beslutade finansiella målen.

Aktuella portföljer/insatser

- Sociala investeringar enligt återföringsmodell¹
- Tillväxt- och arbetsmarknadspaket
- Återstart näringslivet efter coronapandemin
- Den växande kommunen

Intraprenader

Regleringen av överfört resultat för intraprenaderna finansieras via markeringar i eget kapital. Nämndernas resultat justeras med det belopp som ianspråkats under året.

Digital arbetsplats

Reglering av överfört resultat för digital arbetsplats – administrativa datorer sker via markeringar i eget kapital vilket innebär att eventuella överskott av hyresdebitering och underskott för inköp och hyresdebitering av datorer förs över mellan åren.

Sociala investeringar

Sociala investeringar har bytt finansieringsmodell från ianspråktagande av eget kapital till en budgetmodell. Sedan 2021 finns en budget på två miljoner kronor avsatt för driftkostnader kopplat till genomförande av satsningar inom ramen för sociala investeringar. Tidigare beslut berörs inte av den nya modellen vilket innebär att effekter från återstående återföringar kommer påverka eget kapital framåt.

Investeringsprogrammet

Investeringsprogrammet är fyraårigt. I samband med beslut om ÖSB tas beslut om investeringsprogram för år 1. För år 2–4 tas investeringsprogrammet som plan. Beslut om investeringar tas för år 1. För att starta investeringar som finns med i plan för år 2–4 krävs ett igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut fattas i samband med ÖSB eller reviderat investeringsprogram.

Resultatutjämningsreserv

Tidigare års goda resultat har möjliggjort att medel har kunnat reserveras i en Resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras framgår av kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Av riktlinjen framgår att reserven får användas om utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med nuvarande prognos skulle det vara möjligt att besluta om att nyttja medel för att utjämna tillfälliga nedgångar i skatteunderlagsutvecklingen åren 2022, 2023 och 2024. Uttaget per år får högst vara så stort att kommunen når den genomsnittliga skatteutvecklingen under de senaste tio åren. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling;

Tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling samt differensen, för åren 2021 till 2024

Förändring i procent per år	2021	2022	2023	2024
Snitt 10 år	4,0	4,0	3,9	3,9
Årlig ökning	4,0	3,6	3,0	3,1
Differens	0,0	-0,4	-0,9	-0,8

Källa: Skatteverket och SKR cirkulär 21:31

Balansräkningsenheter

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras genom avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, medborgare och företag i kommunen. Det ställer krav på särredovisning av respektive verksamhet och Örebro kommun gör det genom så kallade balansräkningsenheter. Ekonomierna kan skiljas från kommunens

¹ Avser återföringar som beslutats enligt tidigare finansieringsmodell.

övriga verksamheter och redovisar därför resultat- och balansräkning samt som del i kommunens total. På motsvarande sätt som kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att rätt generation ska bära sina kostnader för kommunen i stort, ska de avgiftsfinansierade verksamheterna genom självkostnadsprincipen säkra att rätt generations avgiftskollektiv betalar sina kostnader, och ska normalt redovisa ett nollresultat. Dock finns det en svårighet genom att avgiften måste fastställas i förväg baserat på förväntat nyttjande samt de beräknade nödvändiga kostnader och hantering av avvikelser sker inom eget kapital.

Internlån

För att kunna särredovisa balansräkningsenheterna ska respektive avgiftsfinansierad verksamhet finansiera sina egna investeringar, detta sker genom årets resultat eller lån. Eftersom kommunen bedriver dessa verksamheter i förvaltningsform innebär det att lånen för balansräkningsenheten blir interna inom kommunen. Ansvarig nämnd ansöker om lån vid behov till Kommunstyrelsen där finanschef/ekonomidirektör enligt delegation fattar beslut om ansökan. Räntan på internlån motsvarar kommunens internränta. Internlånen amorteras enligt motsvarande avskrivningstid på investeringarna.

Resursbedömning och resursfördelning

För att uppnå ekonomi i balans och budgetföljsamhet är tydliga principer och kriterier för resursbedömning och resursfördelning viktiga verktyg. Fördelning av resurser utgår från ansvar enligt reglementet. Kommunfullmäktige fastställer ramar till programnämnder, Kommunstyrelsen, Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämnden, Landsbygdsnämnden och Valnämnden. En resursbedömningsmodell utvecklas som ett stöd i arbetet för att på övergripande nivå fördela mellan nämnderna och Kommunstyrelsen och för att göra prioriteringar mellan olika verksamheter

Programnämnderna ansvarar i nästa steg för att resursfördelningen, så långt det är möjligt, utgår från faktiskt utförda prestationer oavsett om verksamheten är konkurrensutsatt eller inte. Ersättning till externa utförare ska fördelas på samma grunder som till en kommunal utförare och i enlighet med den lagstiftning som gäller och i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut. Inom berörda verksamheter används resursfördelningsmodeller som bygger på mer detaljerade bakgrundsfaktorer och volymmått. Resursfördelningsmodeller fastställs och tillämpas av respektive programnämnd.

Planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete

Kompensation för volymökningar

I driftbudgetramen för år 2022 kompenseras Programnämnd barn och utbildning med 30 miljoner kronor för förväntad volymökning inom förskola, grundskola och gymnasieskola samt 5 miljoner kronor för volymökning hyror. Programnämnd social välfärd kompenseras med 23,7 miljoner kronor för volymökningar inom LSS/funktionsnedsatta. Medlen avser att täcka såväl nya gruppboenden som övriga volymökningar. Medlen för volymökningar fördelas också till Programnämnd social välfärd för ökade kostnader inom socialtjänsten, 6 miljoner kronor. Programnämnd samhällsbyggnad kompenseras för ökade driftkostnader till följd av investeringsprogrammet med 9 miljoner kronor för objekt finansierade med riktade KS-medel samt 5 miljoner kronor för ökade driftkostnader till följd av kapitalkostnader avseende exploateringsinvesteringar.

Kompensation för löneöversyn 2021 och 2022 samt indexuppräknings

I driftbudgetramarna för 2022 är kompensation för kvarvarande tre månaders löneöversyn för 2021 inte utlagda, medel för detta finns i Kommunstyrelsens utrymme för generella kostnadsökningar. Kompensationen för 2022 års löneöversyn kommer kompenseras senare då beslut tagits kring Örebro kommuns lönestrategi.

Ytterligare medel för lönepolitiska prioriteringar finns reserverade inom Kommunstyrelsens utrymme för generella kostnadsökningar. Detta motsvarar full kompensation för nu kända och bedömda löneökningar. Kompensation för övriga indexmässiga kostnadsökningar kommer att fördelas ut när underlag finns tillgängligt.

Upprustning och nybyggnation av skolor och äldreboenden samt övriga investeringar

I budgeten anslås sammanlagt 128,1 miljoner kronor för driftkostnadsökningar som konsekvens av nya investeringar i investeringsprogrammet. Driftkostnadsökningarna uppkommer vid upprustning, utbyggnad samt nybyggnation av skolor, förskolor och vårdboenden men även för till exempel investeringar kopplat till den växande kommunen.

Kompensation för driftkostnadsökningar i samband med investeringar

Kommunstyrelsen, Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden samt programnämnderna kompenseras för planerade driftkostnadsökningar för vissa investeringar i och med beslut av budget. Då investeringar inte genomförs i den takt som planerats, tidsplaner justeras eller andra oförutsedda händelser inträffar, anslås medel i samband med beslut om ÖSB men kvarhålls inom ramen för Kommunstyrelsens förfogande. När de beslutade investeringarna är genomförda och genererar driftkostnader överförs medel till respektive nämnd.

Internränta

Kommunens internränta fastställs den sista februari året innan aktuellt budgetår. Internräntan baseras på kommunkoncernens genomsnittliga ränta för långfristig låneskuld. Internräntan ska vara förhållandevis stabil, varför internräntan avrundas och noteras i steg om 0,25 procentenheter. Internräntan fastställs till 1,50 procent för år 2022.

Personalomkostnadspålägg

Det interna personalomkostnadspålägget är oförändrat för år 2022 och uppgår till 40,55 procent.

Stadsrevisionen

Av kommunallagen framgår att Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2022 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till Stadsrevisionens budgetram.

Taxor och avgifter

I och med beslut om ÖSB 2022 fattas även beslut om taxa för avfall och taxa för vatten och avlopp. Övriga taxor är redan fastställda eller sker genom fastställd uppräknings.

Taxa för avfall

Förslag till 2022 års hushållsavfallstaxa (TN 5431/2020) utgår från 2021 års taxa. Förslaget är baserat på förändringar som skett inom lagstiftningen samt att Örebro kommun har ambitionen att nå uppsatta mål inom miljöområdet (minska avfallet med 25% från 2015–2025).

Ändringar i taxan gäller en höjning av den fasta- och rörliga avgiften för säck- och kärnhämtning, slamtaxan samt förändring av kostnad för fosforfiltersbyte. Mindre förändringar har gjorts i föreskrifterna, baserade på ändrad lagstiftning och anpassning av dragavstånd i den förtätade staden. Se Bilaga 3.

Taxa för vatten och avlopp

Brukningavgiften är baserad på vattenförbrukning och består av en fast och en rörlig del. Avgiften ska täcka VA-verksamhetens driftkostnader som också omfattar kapitalkostnader för verksamhetens investeringar i anläggningar och förnyelse. Brukningstaxan föreslås höjas med 13 procent och avser både den rörliga och fasta delen.

Anläggningsavgiften, som är avgiften som betalas när en fastighet ansluts till den allmänna VA-anläggningen, föreslås höjas med 5%. (TN 2480/2021). Se Bilaga 4.

Bygglovstaxa

Bygglovstaxan utvärderas kontinuerligt och uppdateras vid behov och bygger på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) förslag från 2014 för Taxan enligt plan- och bygglagen (PBL). 2019 gjordes en justering som innefattar ett tillägg om att Byggnadsnämnden för varje kalenderår får besluta att justera i taxans antagna fasta avgifter och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s hemsida i oktober månad (SAM 478/2020).

I januari 2021 uppdaterades den befintliga bygglovstaxan (Ks 187/2020). Taxan reglerar avgifter för prövningar av bland annat bygglov, strandskydd och utstakning och bygger på Sveriges Kommuner och Regioners modell för plan- och bygglovstaxor. Den uppdaterade taxan innehöll justeringar av handläggningstider och utökade intervallpunkter för nybyggnader av, och tillbyggnader på, större byggnader så som industrier och flerbostadshus. I övrigt genomfördes endast smärre justeringar och timkostnaden som beslutades 2019 behölls oförändrad.

Detaljplanetaxa

En ny plantaxa antogs av Kommunfullmäktige den 19 oktober 2020 och den började gälla från och med den 1 januari 2021. Någon revidering inför 2022 bedöms inte nödvändig.

Avgifter för upplåtelse av offentlig platsmark

Kommunen får ta ut en ersättning för upplåtelse av offentlig plats som står under kommunens förvaltning, enligt 3 kap. 1 § ordningslagen. En sådan avgift ska vara skälig med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.

Lantmäteritaxa

Inom den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM Örebro) baseras taxan på Statliga Lantmäteriets föreskrifter. Föreskriften ändrades den 1 september 2021 vilket medfört att även taxan för KLM Örebro har förändrats. Avgifterna baseras på den tid som har lagts ner för handläggning av en förrättning och är från och med 1 september 1 500 kr/timme för förrättningslantmätare och kart- och mätningssingenjörer samt 800 kr/timme för biträdande handläggare och förrättningsassistenter. Avgifterna per timme är samma som de som Statliga lantmäteriet tar ut för motsvarande arbete.

Taxor inom miljöområdet

Örebro kommuns taxa för prövning och tillsyn enligt Miljöbalken baseras på en modell som Sveriges kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram och gäller från och med 2019-01-01, Ks 940/2018.

Social välfärds taxor 2022

Avgifter inom området räknas årligen upp med omsorgsprisindex (OPI). Maxavgiften och minimibeloppet beräknas enligt socialtjänstlagen och dess nivå påverkas därmed av prisbasbeloppet. Programnämnd social välfärd beslutar årligen om avgiftsomräkningen. Det kommer även framöver att ske viss fortsatt utredning av taxorna inom programområdet.

Örebro kommuns nämnders grunduppdrag

Programnämnd barn och utbildning

Programnämnd barn och utbildning ansvarar för att tillse att barn och unga i Örebro kommun ges möjlighet till barnomsorg och utbildning oavsett utförare, för myndighetsutövning samt för kvalitetsutveckling inom området.

Nämnden ska verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas och ska utöva tillsyn över enskilda förskolor, fritidshem, och pedagogisk omsorg samt svara för insyn i skolor. Vidare ansvarar nämnden för det kommunala aktivitetsansvaret och Riksgymnasiet för döva och hörselskadade och Riksgymnasiesärskolan för döva och hörselskadade samt den fritidsverksamhet som bedrivs för eleverna i dessa gymnasier.

Programnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Nämnden ska finansiera både råd och stöd till elever och stöd för skolutveckling, oavsett utförare, ansvarar för interkommunala skolfrågor och för att beställa skolskjuts och elevresor.

Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Förskolenämnden

Nämnden ansvarar för kommunens förskolor, öppna förskolor, barnomsorg under tid då förskola inte kan erbjudas samt pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola.

Nämnden ska säkerställa att förskolan stimulerar barns utveckling och lärande samt erbjuder barnen en trygg omsorg, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Barnets bästa ska komma i främsta rummet och nämnden ska arbeta förebyggande genom samverkan med andra aktörer.

Förskolenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ansvarar för kommunens grundskolor, grundsärskolor, öppen fritidsverksamhet, omsorg under tid då fritidshem inte erbjuds samt pedagogisk omsorg som erbjuds istället för fritidshem.

Grundskolenämnden ansvarar för kommunens köksanläggningar och för produktion av kost. Nämnden ansvarar även för att förse skolor med modersmåls lärare och studiehandledare.

Nämnden ska säkerställa att skolan ger eleverna kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Barnets bästa ska komma i främsta rummet och nämnden ska arbeta förebyggande genom samverkan med andra aktörer. Grundskolenämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen och för att det finns skolbibliotek samt hälso- och sjukvård inom verksamhetsområdet.

Grundskolenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Gymnasienämnden

Gymnasienämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, gymnasiesärskolan samt Riksgymnasium för döva och hörselskadade, Riksgymnasiesärskola och den fritidsverksamhet som bedrivs för gymnasielever.

Nämnden ska säkerställa att skolan ger eleverna en grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhället i övrigt, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn och unga har samma rättigheter och lika värde. Gymnasienämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen, för att det finns skolbibliotek, hälso- och sjukvård inom verksamhetsområdet och för att bistå Programnämnd barn och utbildning med det kommunala aktivitetsansvaret.

Gymnasienämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Programnämnd social välfärd

Programnämnd social välfärd ansvarar för att det finns ett utbud av välfärdstjänster inom programområdet oavsett utförare av tjänsten ska utfärda kvalitetskriterier för utförande av kommunalt finansierade tjänster.

Utbudet av utförare ska säkras, förfrågningsunderlag tas fram för de utövare som vill etablera sig enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och avtal tecknas med privata utförare samt avtals- och kvalitetsuppföljningar av utförare ska genomföras.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende bistånd enligt socialtjänstlagen inom vård- och omsorgsområdet, insatser inom LSS samt myndighetsutövning enligt lagen om bostadsanpassning, samt utöva ledningen av hälso- och sjukvård för samtliga definierade utförare inom vård- och omsorgsområdet.

Programnämnden ansvarar för att verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas och en god kommunal hälso- och sjukvård samt för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Nämnden ska beställa särskild kollektivtrafik, såsom färdtjänst, riksfärdtjänst och resor till och från daglig verksamhet, samt handha frågor om bidrag och andra insatser för föreningar som är verksamma inom det sociala området. Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Funktionsstödsnämnden

Funktionsstödsnämnden ansvarar för insatser i egen regi enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS). Nämnden utför även insatser inom service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) till personer med funktionsnedsättning. Nämnden ska utöva ledningen av hälso- och sjukvård inom sitt verksamhetsområde.

Funktionsstödsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Socialnämnden

Socialnämnden fullgör, dels kommunens uppgifter inom socialtjänsten med undantag för de uppgifter som ålagts Programnämnd social välfärd, Vårdboendenämnd, Hemvårdsnämnd, Funktionsstödsnämnden samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, dels de uppgifter i övrigt som enligt lag handhas av socialnämnd.

Socialnämnden ansvarar också för råd och anvisningar till skuldsatta enligt skuldsaneringslagen, kommunens yttrande till Forsvarsmakten vid antagande av hemvärnsman.

Socialnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Hemvårdsnämnden

Hemvårdsnämnden utför insatser i egen regi för service, vård och omsorg i ordinärt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller fysisk funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Nämnden svarar därutöver för ett förebyggande arbete för alla äldre och nämnden utövar även ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Hemvårdsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Vårdboendenämnden

Vårdboendenämnden utför insatser i egen regi för service, vård och omsorg i särskilt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller fysisk funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Nämnden utövar även ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Vårdboendenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar

och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Nämnden fullgör överförmyndares uppgifter enligt föräldrabalken samt uppgifter som enligt författning handhas av överförmyndare eller överförmyndarnämnd.

Överförmyndarnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Programnämnd samhällsbyggnad

Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering (PBL), trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete i samverkan med Miljönämnden.

Programnämnden äger kommunens markreserv och exploateringsfastigheter och ansvarar för köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen med stöd av PBL samt för upplåtelse av tomträtt (allt ovan med förbehåll för Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens rätt att överlåta och förvärva fastigheter för en köpeskilling som överstiger 15 Mnrk).

Programnämnden ansvarar för fritids- och kulturpolitiken samt ska arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt och nämnden har arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar för kommunens plan- och byggverksamhet samt de övriga uppgifter som ska fullgöras av den kommunala nämnden inom byggnadsväsendet. Nämnden har ansvar för prövning av ansökningar om planbesked, ersättning för gatukostnader med mera, tillsyn av gatuhållning och skyltning, namnsättning av stadsdelar och områden. Vidare ansvarar nämnden för prövning av ärenden om strandskyddsdispens och tillsyn över strandskyddsområdena samt dispenser kring kulturresevat. Nämnden ansvarar också för namnsättning av stadsdelar och områden.

Byggnadsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ska ta initiativ för att påverka kommunens fritids- och idrottspolitik och förutsättningarna för att utvecklingen av kommunens friluftsliv. Nämnden ansvarar också för aktiviteter och evenemang inom fritidsområdet och för att främja breddidrotten. Nämnden ansvarar vidare för handhavande av frågor om bidrag och andra insatser för föreningar, att handha frågor enligt spellagen och för drift av anläggningar för fritid, idrott och bad.

Fritidsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kulturnämnden

Kulturnämnden ska ta initiativ för att påverka kommunens kulturpolitik genom insatser på kulturområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens innehav av konst, drift av kulturlokaler, Kulturskolan, folkbibliotek, fritidsgårdar, barn och särskolekolonier samt bidrag och andra insatser för till exempel föreningar och studieförbund. Nämnden ansvarar vidare för kommungemensam ungdomsverksamhet med den samordning som krävs för förebyggande ungdomsarbete, att genom biblioteken bistå kommunens servicecenter i att ge samhällsvägledning till medborgarna samt att stödja och samordna arbetet med lokal områdesutveckling.

Kulturnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Miljönämnden

Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet enligt miljöbalken. Nämnden ansvarar också för kommunens uppgifter enligt livsmedelslagen, alkohollagen, smittskyddslagen, lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer och lagen om tobak och liknande produkter.

Miljönämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden äger och förvaltar gator, vägar, torg, parker och annan allmän platsmark samt sina egna specialfastigheter för vattenverk, avloppsverk och avfallsverk. Nämnden är väghållare och ansvarar för trafikfrågor enligt lagen om nämnder för vissa trafikfrågor samt för trafiksäkerhetsfrågor.

Tekniska nämnden ansvarar vidare för parkeringstillstånd för rörelsehindrade och förflyttning av fordon i vissa fall. Nämnden ansvarar för vatten- och avloppsanläggning samt för avfallshanteringen och kommunens fordon. Nämnden äger och ansvarar för utbyggnaden av infrastruktur i form av tomrör för att möjliggöra utbyggnad av stamnät.

Tekniska nämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (Vuxam)

Nämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för personer med funktionsnedsättning, svenska för invandrare (SFI), samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Nämnden ansvarar också för försörjningsstöd och för kommunens uppgifter i flyktningmottagandet och invandrarservice.

Nämnden ansvarar även för att i vissa situationer ordna gravsättning enligt 5 kap 2§ begravningslagen. Nämnden har även ansvar för uppgifter och beslut avseende avlidna personer, såsom dödsboanmälan, dödsboförvaltning, begravning och biståndsbeslut som följer av, socialtjänstlagen, ärvdabalken, begravningslagen eller andra författningar. Nämnden är också huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Vuxam utgör kommunens arbetsmarknadsorgan och ansvarar därmed för insatser inom kommunens arbetsmarknadsprogram och att vidta eller främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Vuxam ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter och har uppsikt över verksamheten, både i nämnder och över verksamhet som bedrivs i kommunens hel- eller delägda bolag eller kommunalförbund. Kommunstyrelsen bevakar att styrdokument efterlevs och att uppföljning och rapportering sker.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska förvaltning, personalpolitik, personalstrategisk utveckling och arbetsgivarfrågor samt näringslivsfrågor, drift och IT-nära förvaltning av IT-system, arbetsmarknadspolitiska frågor, internationella frågor, demokratifrågor, regionala frågor och marknadsföring av kommunen. Styrelsen arbetar vidare med säkerhets- och säkerhetsskyddsfrågor, uppföljning och samordning av det socialt förebyggande arbetet, service till medborgarna, lokalförsörjning, utveckling av informationsteknologi och informationsförsörjningen, utformning av förvaltningsorganisationen. Styrelsen utgör också krisledningsnämnd och arkivmyndighet.

Kommunstyrelsen har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde och anställer kommundirektör, programdirektörer och förvaltningschefer. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Landsbygdsnämnden

Landsbygdsnämnden ansvarar för att på en strategisk nivå stimulera utvecklingen på landsbygden och är ett referensorgan i de frågor som rör landsbygden i Örebro kommun.

Nämnden ska besluta om och fördela medel för landsbygdsutveckling, verka för kunskapsspridning om landsbygdsfrågor, etablera god kontakt med nätverk, föreningar och företag verksamma inom kommunens landsbygd, stärka näringslivsutvecklingen utanför stads kärnan, stödja och stimulera lokala initiativ och lokala utvecklingsåtgärder samt uppmärksamt följa villkor för bosättning och företagande på landsbygden.

Landsbygdsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden ska inom sitt verksamhetsområde aktivt arbeta med medborgardialog och stimulera till bildande av lokala utvecklingsgrupper. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för den lokala organisationen vid genomförande av allmänna val, folkomröstningar och val till EU-parlamentet. I nämndens ansvarområde ligger även att fastställa lämpliga vallokaler, förordna röstmottagare, följa den lokala valdistriktsindelningen och initiera de ändringar som behövs.

Stadsrevisionen

Stadsrevisionens uppgift är att årligen självständigt granska all verksamhet som bedrivs inom Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Lekmannarevisorer granskar att de kommunala bolagen följer ägardirektiven och har god intern kontroll. Lekmannarevisorerna är valda ur gruppen av revisorer i Stadsrevisionen.

Budgetdirektiv för de kommunägda bolagen

De kommunägda aktiebolagen är kommunens verktyg för en kvalitativ och effektiv verksamhet inom en rad olika verksamhetsområden. Bolagen ska bidra till en positiv och hållbar utveckling av kommunen för att stärka Örebros attraktivitet.

Bolagen är en del av kommunkoncernen och ska i sin dagliga verksamhet agera utifrån kommunens vision, strategier och mål. Formerna för roller och samspel mellan kommunen och bolagen regleras via kommunens bolagspolicy. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att genom sin verksamhet uppnå både affärsnytta och samhällsnytta.

Bolagen ska inom ramarna för sina respektive verksamhetsområden och de generella direktiven i ÖSB undersöka om bolaget kan vidta åtgärder som bidrar till arbetet med att effektivisera och stärka kommunkoncernens ekonomi.

Örebro Rådhus AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta aktier i Örebro kommuns hel- och delägda aktiebolag, svara för ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet till Kommunstyrelsen.

Verksamhet

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att utöva samordning och uppföljning av kommunens aktiebolag inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus AB ska aktivt arbeta för att skapa en effektiv bolagsstruktur för kommunens aktiebolag genom att pröva och föreslå förvärv, ändrat ägande och försäljningar av bolag.

Örebro Rådhus AB ska bidra till att arbetet kring hållbar utveckling (socialt, ekonomiskt och miljömässigt) samordnas inom bolagskoncernen.

Ekonomi

Utdelning från Örebro Rådhus AB till kommunen ska uppgå till maximalt 65 miljoner kronor 2022. Om kommunens ekonomi tillåter det kan en del av utdelningen hållas kvar som utdelningsbart kapital i bolaget för att, vid behov, delas ut senare.

Utdelningen från Örebro Rådhus AB kan även helt eller delvis bytas ut mot ränta på villkorade lån. Utdelningen förutsätter att moderbolaget i sin tur får aktieutdelning och/eller koncernbidrag på minst 81 miljoner kronor från dotterbolagen för att – utöver utdelningen till kommunen – finansiera moderbolagets egna kostnader för låneräntor och administration samt, vid behov, omfördela till de dotterbolag som är i behov av kapital av olika anledningar. Utöver ovanstående utdelning ska en del av de reavinster som uppstår i dotterbolagen vid fastighetsförsäljningar delas ut till Örebro Rådhus AB som i sin tur lämnar utdelning till kommunen.

Örebro Rådhus AB får i uppdrag att säkerställa att dialog sker mellan fastighetsbolagen, moderbolaget och kommunen om planeringen av försäljningar och utdelning så att den ekonomiska effekten kommer kommunen till del vid lämpligaste tidpunkt.

ÖrebroBostäder AB

Ändamål

ÖrebroBostäder ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter inom ramen för lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun.

Verksamhet

ÖrebroBostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer. I sina stora bostadsområden ska bolaget ta ett extra ansvar för att skapa en bra uppväxtmiljö för barn och unga genom att anordna eller medverka i olika typer av ferieverksamheter.

ÖrebroBostäder ska under 2022 fortsätta arbetet med att skaffa sig en beredskap för att kunna bygga nya bostads- och studentlägenheter i enlighet med kommunens intentioner och önskemål för att möta det behov av nya bostäder som befolkningstillväxten i Örebro skapar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta sitt uppdrag att skapa arbetstillfällen i sina stora bostadsområden. Detta uppdrag gäller särskilt i de västra stadsdelarna där bolaget ska samverka med sitt dotterbolag Västerporten Fastigheter.

Vid upphandlingar ska bolaget alltid, då så är möjligt, ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

ÖrebroBostäder ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt och medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling med underliggande styrdokument uppfylls. Bolaget är idag självförsörjande till 55 % vad gäller förnyelsebar el och arbetet ska under 2022 fortsätta att säkerställa att så stor del som möjligt av bolagets elförbrukning sker via förnyelsebara energislag i den mån det sker inom ramen för ekonomisk hållbarhet.

ÖrebroBostäder ska som ett led i "Handslag för Örebro" sträva efter att hitta gemensamma innovativa byggprojekt för att skapa ännu bättre samarbetsklimat i kommunen. Detta som ett led i att visa hur Örebro bygger framgång.

ÖrebroBostäder ska fortsätta samarbetet inom koncernen om innovationer för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet i syfte att öka kompetensen och lönsamheten i koncernen som helhet.

ÖrebroBostäder ska tillsammans med Örebro kommun fortsätta arbetet med att i delar av nyproduktionen på ett affärsmässigt sätt anpassa hyran till det låga ränteläget för att ge fler möjlighet att efterfråga nyproducerade lägenheter och minska bostadssegregationen.

ÖrebroBostäder ska identifiera och beräkna potentiell klimatnytta inom bolagets fastighetsbestånd utifrån det energidelningsarbete som bolaget arbetar med i Tamarinden.

ÖrebroBostäder ska delta i en kommunkoncerngemensam utredning för en mer effektiv och samordnad grönskötsel i hela kommunkoncernen.

ÖrebroBostäder ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi och annan förnyelsebar energi, såväl i produktion som förbrukning.

ÖrebroBostäder ska se över möjligheten att inrätta grupp- och servicebostäder samt trygghetsbostäder i nya och befintliga fastigheter.

ÖrebroBostäder ska se över behov och förutsättningar för att inrätta ett konceptboende för personer som är teckenspråkstalande.

Ekonomi

ÖrebroBostäder är ett kommunalt aktiebolag och då gäller Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Den reglerar dels att bolaget ska vara affärsmässigt, dels vissa utdelningsbegränsningar. Affärsmässigheten innebär att avkastningskravet på bolaget ska vara likvärdigt som på den privata marknaden.

ÖrebroBostäder har för sin egen verksamhet i grunden ett resultatkrav på 3,75 % av bolagets eget kapital, vilket motsvarar cirka 93 miljoner kronor 2022. Bolaget ska nå detta resultat och samtidigt se till att genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Aktieutdelning till Örebro Rådhus AB ska motsvara aktuell statslåneränta plus en procentenhet på tillskjutet aktiekapital på 61 miljoner kronor. Preliminärt motsvarar detta med nuvarande ränteläge en aktieutdelning på cirka 0,6 miljoner kronor. Utöver denna utdelning ska ÖrebroBostäder även dela ut 33 miljoner kronor till Örebro kommun, via Örebro Rådhus AB, för att finansiera åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning i bolagets stora bostadsområden eller som tillgodoser bostadsbehov för personer där kommunen har ett särskilt ansvar.

ÖrebroBostäder ska påbörja analys av den nya renoveringsstrategins påverkan på bolagets framtida kapitalbehov. Analysen ska vara klar senast 2023.

ÖrebroBostäder ska fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar 5 % på bolagens egna kapital.

ÖBO Omsorgsfastigheter

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska främja tillgången på goda bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning inom ramen för kommunens bostadspolitiska intentioner.

Verksamhet och ekonomi

Bolaget ska under året genomföra normalt fastighetsunderhåll på en nivå som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

ÖBO Omsorgsfastigheter tar tillsammans med kommunen fram förslag på förändrat arbetssätt för att på ett bättre sätt kunna utveckla och bygga yteffektiva, rationella och kostnadseffektiva fastigheter i syfte att hålla nere kostnader med fortsatt hög boendekvalitet.

Resultatkravet på ÖBO Omsorgsfastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

Västerporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebro västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna samt att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden.

Verksamhet

Västerporten Fastigheters verksamhet ska i första hand inriktas på de västra stadsdelarna för att möjliggöra ett småskaligt arbetssätt nära medborgarna.

Västerporten Fastigheter ska genom förvaltning och utveckling av affärs- och verksamhetslokaler komplettera och stärka de åtgärder som Örebro kommun och ÖrebroBostäder genomför i Vivallaområdet inom ramen för kommunens övergripande program för stadsdelsutveckling.

Västerporten Fastigheter ska aktivt verka för att stärka attraktivitet och miljöer i de västra stadsdelarna och bidra till en ökad social sammanhållning i områdena. Västerporten Fastigheter ska aktivt medverka i de särskilda sysselsättningsprojekt som kommunen genomför för människor som är långtidsarbetslösa. Bolagets medverkan i dessa projekt ska ske genom utveckling av lokaler för nyföretagare, tillhandahållande av praktikplatser samt genomförande av sociala upphandlingar.

Västerporten Fastigheter ska sträva efter att under 2022 skapa nya affärslokaler, nya lokaler för nyföretagare och nya mötesplatser i området Vivalla-Boglundsängen bland annat genom ombyggnad av Vivalla centrum och Vivallaskolan.

Bolaget ska pröva möjligheten att uppföra nya kontors- och verksamhetslokaler i Vivalla och i de västra stadsdelarna samt verka för nya industrilokaler i Vivalla Företagsby för externa hyresgäster och kommunala förvaltningar.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

Västerporten ska utreda möjligheterna att förvärva och driva Brunnsparken.

Ekonomi

Västerporten Fastigheter ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för att långsiktigt bibehålla och värdesäkra sitt aktiekapital. Detta relativt låga resultatkrav om 5 % innebär att bolaget inte ska lämna någon aktieutdelning till moderbolaget.

Västerporten Fastigheters verksamhet ska baseras både på affärsmässighet och samhällsnytta. Bolaget ska i ökad grad prioritera de investeringsobjekt och uthyrningar som ger god samhällsnytta, även om vissa av dessa objekt inte blir ekonomiskt lönsamma på kort sikt. De förluster som kan komma att uppstå på enskilda objekt ska bolaget varje år kunna finansiera inom ramen för de vinster som redovisas för övriga fastighetsobjekt.

ÖBO Husaren AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta sådana fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Verksamhet och ekonomi

ÖBO Husaren ska fortsätta att förvalta och utveckla ÖrebroBostäders egna verksamhetslokaler. ÖrebroBostäder har ett avkastningskrav på ÖBO Husaren på 5 % på bolagets egna kapital.

Örebroporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att inom ramen för en allmänt inriktad och kompetensenlig kommunal näringspolitik komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter samt att genom information och marknadsföring lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet.

Verksamhet

Örebroporten ska förvalta och utveckla näringsfastigheter i samarbete med näringslivet i Örebro som komplement när marknaden inte kan tillgodose lokalbehoven. Örebroporten ska förvalta och utveckla idrotts-, kultur-, kongress-, utbildnings- och kontorsfastigheter på uppdrag av Örebro kommun. Bolaget ska fungera som kommunens verktyg för utveckling och omställning av kommunala fastigheter.

Örebroporten ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi och miljösynpunkt och medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling med underliggande styrdokument uppfylls. Örebroporten ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Örebroporten Fastigheter AB ska under år 2022:

Bidra till utvecklingen av Kilsbergsområdet som besöksmål.

Bidra i arbetet med att utreda Svampens framtida användning och förbereda förvärv av Svampen.

Förbereda avveckling av Svampenterminalen och utreda möjlig utveckling av området.

Fortsätta arbetet med att utveckla Conventum på ett sätt som säkerställer att anläggningen fortsatt är konkurrenskraftig.

Arbeta fram en strategisk utvecklingsplan för elitidrottsområdet på Eyrafältet.

Medverka till att utveckla Airport City.

Medverka till utveckling av Gustavsvik Resorts.

Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Örebroporten ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Örebroporten ska fortsätta samarbetet inom koncernen om innovationer för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet i syfte att öka kompetensen och lönsamheten i koncernen som helhet.

Örebroporten ska identifiera och beräkna potentiell klimatnytta inom bolagets fastighetsbestånd utifrån det energidelningsarbete som ÖrebroBostäder arbetar med i Tamarinden.

Bolaget ska delta i en kommunkoncerngemensam utredning för en mer effektiv och samordnad grönskötsel i hela kommunkoncernen.

Ekonomi

Örebroporten har för sin egen verksamhet ett resultatkrav på minst 3 % av bolagets eget kapital, vilket motsvarar cirka 26 miljoner kronor. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelningen till Örebro Rådhus AB från Örebroporten ska uppgå totalt till 22 miljoner kronor inklusive eventuella utdelningar från dotterbolagen. Överföringen kan ske i form av aktieutdelning och/eller koncernbidrag.

Örebroporten ska verka för att avyttra delar av beståndet, om det är affärsmässigt och verksamhetsmässigt motiverat, med syfte att kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar. Parallellt gäller att hålla nere låneskulden samt möjliggöra utdelning.

Örebroporten ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 % på bolagens egna kapital.

Örebroporten Förvaltning AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att i fastighetsbolag på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar.

Verksamhet

Förvaltning av aktier i helägda och delägda bolag.

Örebroporten Holding AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att i fastighetsbolag på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar.

Verksamhet

Förvaltning av aktier i helägda och delägda bolag.

Mariebergs utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att utveckla området för södra Marieberg i Örebro, främst genom ägande, förvaltning, utveckling och eventuell försäljning av hela eller delar av fastigheten Örebro Rävgräva 1:52, vilken bedöms vara en nyckelfastighet för fortsatt gynnsam utveckling av området både vad gäller geografisk placering, attraktion och kommunikationer.

Verksamhet

Mariebergs utveckling AB ska under 2022 fortsätta att tillsammans med övriga ägare ge förslag på och upprätta nya verksamheter som utvecklar Mariebergsområdet till gagn både för kommuninnevånarna och attraherar nya besökare till Örebro.

Gustavsviks Utvecklingsbolag AB

Ändamål

Aktiebolaget har till föremål för sin verksamhet att utveckla och projektera mark, fastigheter och byggnation, bistå vid försäljning av fastigheter och idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Gustavsviks Utvecklingsbolag ska under 2022 fortsätta förvärva mark enligt option för exploatering av kontor, bostäder, verksamheter och parkering i Gustavsvikområdet.

Gustavsvik Resorts AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att driva och utveckla fritids- och turistanläggningar med hög attraktionskraft, erbjuda tjänster för alla målgrupper bland både örebroare och turister, bedriva verksamheten inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Verksamhet

Gustavsvik Resorts ska utveckla verksamheten enligt den nya affärsplanen.

Gustavsvik Resorts ska säkerställa att verksamheten bedrivs inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Gustavsvik Resorts ska fortsätta arbetet med att attrahera nya gäster och skapa hög kundnöjdhet hos såväl nya som gamla gäster.

Ekonomi

Utdelning skall ske med försiktighet och vara rimlig över tiden och max uppgå till 25 % av årets vinst.

Törsjö Logistik AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att genom detaljplaneläggning och andra åtgärder utveckla fastigheten Örebro Törsjö 13:2 och eventuellt intilliggande fast egendom så att fastigheterna i huvudsak kan användas för logistiklokaler, med inriktning särskilt på sådan logistik som kräver tillgång till järnvägsspår.

Verksamhet

Törsjö Logistik ska fortsätta arbetet med att utveckla verksamhetsområdet för järnvägsnära logistik.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att förvärva, äga, upplåta, utveckla och överlåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation.

Verksamhet

Futurum Fastigheter i Örebro AB (Futurum) ska i samverkan med kommunen, föreningar och andra organisationer sträva efter att skapa en god uppväxtmiljö för barn och unga. Som ett led i detta ska Futurum under 2022 bland annat genomföra och färdigställa ny- och/eller ombyggnationer av kommunen beslutade projekt.

Under 2022 ska Futurum i samarbete med Örebro kommun genomföra den reinvesteringsplan som är framtagen som säkerställer att alla skolor och förskolor senast 2023 har en god standard och vistelsemiljö för barn och vuxna.

Futurum ska under 2022 fortsätta sitt samarbete med andra aktörer i syfte att hitta jobb till människor som står utanför arbetsmarknaden. Detta arbete ska dels inriktas på att hitta jobb i samband med upphandlingar som genomförs, dels genom att se om Futurum kan rekrytera kompetens till den egna förvaltningen. Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

Futurum ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt och att medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling med underliggande styrdokument uppfylls. Futurum ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Futurum ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Futurum ska fortsätta samarbetet inom koncernen om innovationer för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet i syfte att öka kompetensen och lönsamheten i koncernen som helhet.

Futurum ska identifiera och beräkna potentiell klimatnytta inom bolagets fastighetsbestånd utifrån det energidelningsarbete som ÖrebroBostäder arbetar med i Tamarinden.

Futurum ska delta i en kommunkoncerngemensam utredning för en mer effektiv och samordnad grönskötsel i hela kommunkoncernen.

Ekonomi

Futurum har ett resultatkrav på sin verksamhet motsvarande 5 % av bolagets eget kapital, vilket motsvarar cirka 27 mnkr. Bolagets soliditet får inte understiga 10 %. Futurum ska inom angiven resultatnivå finansiera löpande fastighetsunderhåll och reinvesteringar för att säkerställa god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelning till Örebro Rådhus AB från Futurum ska under 2022 uppgå till 25 miljoner.

Futurum ska verka för att avyttra delar av beståndet, om det är affärsmässigt motiverat, med syfte att kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar. Parallellt gäller att hålla nere låneskulden samt möjliggöra utdelning.

Örebrokompaniet AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro och bedriva turismverksamhet.

Verksamhet och ekonomi

Örebrokompaniet ska varumärkesbygga och lyfta fram Örebros attraktionsvärden gentemot inflyttning, etablering, kompetensförsörjning och turism. Arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och andra aktörer som Örebro universitet och Region Örebro län.

Örebrokompaniet ska fortsätta med att utveckla befintliga och värva nya evenemang. Bolaget ska även själva eller tillsammans med annan arrangör arrangera evenemang som förstärker stadens varumärke. Bolaget ska 2022 genomföra evenemang som är tillgängliga för alla örebroare.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

Örebrokompaniet ska fortsätta utveckla samarbetet med externa finansörer såsom andra offentliga aktörer, föreningsliv och det privata näringslivet.

Under 2022 ska Örebrokompaniet utveckla arbetet med det samlade platsvarumärket Örebro, bland annat ska en strategi för implementering av varumärket tas fram.

Under 2022 fortsätta samverka med de verksamheter som är helt eller delvis skattefinansierade och har angränsande uppdrag i syfte att tillsammans bli mer kostnadseffektiva.

Skriva avtal om marknadsföringsstöd med Örebros elitidrottslag.

Örebrokompaniet ska minst redovisa ett nollresultat 2022.

Örebro Parkering AB

Ändamål

Bolagets syfte är att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad och för att främja bostadsbyggandet och möjligheten till pendling i kommunen.

Verksamhet

I samråd med Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnadskontoret, baserat på kommunens parkeringsriktlinjer, utreda förutsättningarna för att uppföra eller hyra parkeringsanläggningar på kvartersmark för personbilar i strategiska lägen och därefter underställa förslag till Kommunfullmäktige för beslut om finansiering i form av låneram och eventuell ytterligare kapitalisering av bolaget.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

I egen regi eller genom anlitat utförare, bedriva avgiftsbelagd personbilsparkering och ansvara för parkeringsövervakning på kvartersmark i parkeringsanläggningar som ägs eller hyrs av bolaget.

Bolaget ska bidra till den ekologiska och sociala hållbarheten genom att beakta följande målsättningar vid bedrivandet av verksamheten:

- Styra mot mer hållbara transporter.
- Anlägga parkeringshus med hållbara metoder, i hållbara material, med gröna tak och solpaneler.
- Öka tillgången på bil- och cykelpooler.
- Erbjud vädskyddade cykelparkeringar.

- Med hjälp av samnyttjande minska det totala bilplatsbehovet.
- Erbjud laddmöjligheter för elfordon.
- Utnyttja mark effektivare, så möjlighet ges att bygga tätare och grönare.
- Utforma parkeringsanläggningarna så att det upplevs tryggt och säkert att vistas där.
- Bidra till kvinnor och mäns lika möjligheter att välja färdstätt.
- Genom olika arbetsmarknadsinsatser bidra till att minska utanförskapet i samhället.

Ekonomi

Örebro Parkering AB ska successivt nå en långsiktigt hållbar lönsamhetsnivå och soliditet som är tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt. Bolagets direktavkastning utifrån bokfört värde ska långsiktigt uppgå till 5 %. Med direktavkastning avses driftsnetto delat med bokförda värden.

Bolaget ska upprätta en långsiktig ekonomisk plan som bygger på efterfrågan och ägarens avkastningskrav, vilket kan ligga till grund för beslut om framtida investeringar.

Länsmusiken i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet. För att uppfylla ändamålet och i syfte att stärka orkesterns varumärke samt för att marknadsföra Örebro kommun och län kan bolagets orkester även genomföra musikturnéer utanför Örebro län och utomlands. Musikverksamheten skall till övervägande del produceras av en egen fast ensemble.

Verksamhet

Konserthuset erbjuder stora möjligheter till breddad verksamhet. Länsmusiken ska ta till vara den möjligheten och utveckla samverkan med Örebros övriga kulturella verksamheter samt med andra producenter och arrangörer av professionell musikverksamhet.

Länsmusiken ska genom nationella och internationella turnéer med Svenska Kammarorkestern bidra till att marknadsföra Örebro kommun och Örebro län och därmed öka kommunens och regionens attraktionskraft.

Länsmusiken ska utgöra en del av Kulturkvarterets verksamhet.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

Ekonomi

Länsmusiken ska säkerställa minst ett nollresultat för 2022.

KumBro Utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning samt att utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom energi och teknisk försörjning.

Verksamhet

KumBro Utveckling ska fungera som en katalysator och skapa möjligheter för nya samarbetsprojekt mellan ägarkommunerna samt sträva efter ett tätt och öppet samarbete med näringslivet, regionen och övriga kommuner i länet.

KumBro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen inom den gröna näringen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner.

KumBro Utveckling ska i samarbete med ägarkommunerna etablera fler laddplatser för elbilar.

KumBro Utveckling ska tillsammans med sina dotterbolag medverka till att målen i ägarnas program för hållbar utveckling och miljöprogram uppfylls.

Ekonomi

KumBro Utvecklings resultatkrav är minst ett nollresultat för koncernen 2022. Moderbolaget ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 % på bolagens eget kapital, dock 2 % för KumBro Vind AB. Bolagets styrelse bedömer möjligheten till vinstutdelning vid bokslutet. Disponibla vinstmedel ska fördelas mellan ägarkommunerna i förhållande till sitt aktieinnehav.

KumBro Stadsnät AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas förvaltningar som även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner.

Verksamhet

KumBro Stadsnät ska under 2022 fortsätta att genomföra utbyggnad av bredbandsnätet i tätorter och på landsbygden i både Örebro och Kumla kommuner. Bolaget ska även bidra med kunskap vid ägarkommunernas strategiska vägval vad gäller utbyggnad av fiberinfrastrukturen för att möjliggöra måluppfyllelse av den digitala agendan.

KumBro Stadsnät har rollen att samordna bredbandsutbyggnaden på landsbygden samt vara ägarnas representant och föra ägarnas talan i samtal, samverkan och utbyggnad tillsammans med marknadens aktörer på landsbygden.

KumBro Stadsnät ska fortsätta utveckla samarbetet med andra bredbandsaktörer. Under 2022 ska bolaget arbeta med att öka användningen av bredbandsnätet med hjälp av flera kvalitativa tjänster och teknikslag.

KumBro Stadsnät ska fortsätta bidra till och stödja utvecklingen av WiFi-anläggningar i ägarkommunerna.

KumBro Stadsnät ska etablera flera mötesplatser för det nationella och lokala kommunikationsbehovet.

KumBro Stadsnät ska under 2022 etablera sensornätet för att möjliggöra insamling av information från energisnåla sensorer.

KumBro Stadsnät ska tillsammans med delägarna under 2022 utveckla och etablera NODENA för att möjliggöra nationella fiberaffärer på bolagets lokala marknad.

KumBro Vind AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige, främst i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner, att sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare.

Verksamhet

KumBro Vind ska under 2022 fortsätta arbetet med att optimera och anpassa produktionskapaciteten efter kundernas nuvarande och framtida energibehov. Under 2022 ska produktionen uppgå till 96 GWh.

Biogasbolaget i Mellansverige AB

Ändamål

Bolaget ska äga och driva en anläggning för framställning av biogas, äga fast egendom samt idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Biogasbolaget i Mellansverige ägs till 40 % av Örebro kommun genom KumBro utveckling AB, övriga delägare är Karlskoga kommun genom Karlskoga Energi & Miljö AB och Kumla kommun genom KumBro Utveckling AB. Budgetdirektiven här avser Örebro kommuns intention med att äga bolaget och är inte, för ägarkretsen, gemensamma direktiv.

Biogasbolaget i Mellansveriges skall ha en leveransförmåga på minst 45 GWh under 2022. I bolaget pågår ett omfattande optimeringsarbete för att ha en stabil hög produktionskapacitet.

Biogasbolaget i Mellansverige ska i samverkan med andra aktörer främst positionera biogasen som fordonsbränsle för kollektivtrafik.

Vätternvatten AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsberg kommun, Kumla kommun, Lekeberg kommun och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Verksamhet

Bolaget har till uppgift att projektera, uppföra, driva och underhålla vattenförsörjningsanläggningar samt att producera och distribuera vatten, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed sammanhängande verksamhet.

Ekonomi

Bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat.

Örebro Läns Flygplats AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att ta tillvara och utveckla kommunikationer med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen och att därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att flygplatsen ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen.

Verksamhet

Örebro Läns Flygplats AB har i uppdrag att driva och utveckla Örebro Airport med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen. Bolaget ska genom sin verksamhet bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ägs av Örebro kommun med 44,95%, Region Örebro län med 44,95 %, Karlskoga kommun med 5,05 % och Kumla kommun med 5,05 %.

Bolaget ska verka för en utveckling av flygtrafiken som är långsiktigt hållbar ur ekonomisk, social och miljömässig synpunkt.

Miljöarbetet är strategiskt viktigt och sedan årsskiftet 2020/2021 är flygplatsens egen verksamhet en av Sveriges första fossilfria verksamheter. Genom samverkan med ägare och partners ska verksamheten 2022 fortsätta arbetet med att stärka sin miljöprofil.

Ekonomi

Örebro Läns Flygplats AB har en målsättning på minst nollresultat för 2022.

Alfred Nobel Science Park AB

Ändamål

Ändamålet för bolagets verksamhet är att främja en långsiktig utveckling av företag och innovationer i Örebroregionen tillsammans med och nära kopplat till universitet/högskolor, företagsutvecklande organisationer samt näringslivet samt därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Bolaget ska tillsammans och i nära samarbete med övriga aktörer i länets innovationsstödssystem och med koppling till forskning, näringsliv och offentlig sektor med starkt fokus på resultat verka för utvecklings- och innovationsprocesser som främjar en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt.

Bolaget ska i huvudsak verka för att stärka och utveckla de prioriterade inriktningarna och applikationsområdena i Örebroregionens innovationsstrategi för Smart Specialisering samt inom Örebro universitets prioriterade styrkeområden.

Bolaget ska, med utgångspunkt i den av ägarna gemensamt formulerade målbilden för länets innovationsstöd, bedriva verksamhet som syftar till att:

- bidra till regional utveckling och tillväxt genom att vara en mäklare mellan företag, offentlig sektor, forskning och högre utbildning
- addera värden som marknadsanalys, metodstöd, kunskap om finansiering samt nätverk i de kluster, nätverk och processer som drivs av bolaget
- öka flödet av idéer till övriga Innovationsstödssystemet

Verksamheten genomförs med utgångspunkt i Innovationsarenan vid Örebro universitet, samt, i för verksamheten lämpliga miljöer som erbjuder möjligheten att tillvarata hela länets innovationskraft.

Bolaget ska verka för en utveckling som i ekonomiskt, socialt och miljömässigt avseende är långsiktigt hållbar.

Bolaget ska vara en neutral part med särskilt uppdrag att mäkla och slussa in och ut ur innovationsstödssystemet. Med mäklare menas att bolaget på ett strukturerat och kvalitetssäkrat sätt ska identifiera behov som sedan kanaliseras för genomförande till relevant aktör eller projekt.

Bolaget ska verka i nära samverkan med övriga aktörer i länets innovationsstödssystem. Bolaget ska även verka i samverkan med relevanta storregionala och nationella aktörer.

Verksamhetens inriktning skall fokuseras mot att:

- kännetecknas av hög professionell förmåga att hantera ett flöde av förfrågningar, ärenden och processer med hög grad av service och mäklare förhållningssätt.
- delta och i vissa fall driva de olika kluster och initiativ som byggs upp kring de prioriterade inriktningarna och applikationsområdena, med syftet att säkerställa att entreprenörer, företag och organisationer får kunskap om och tillgång till stöd efter behov.
- initiera och i vissa fall även driva egna projekt som stärker och utvecklar de prioriterade områdena och utvecklar länet.
- verka för att attrahera nationella och internationella projektmedel i syfte att förstärka och stimulera utveckling och tillväxt hos företag och offentlig sektor.
- ha en tydlig och utåtriktad profil i syfte att stärka bolagets varumärke samt att parallellt verka för att tydliggöra, lyfta och stärka länets Innovationsstödssystem.

Ekonomi

Alfred Nobel Science Parks mål under 2022 är att nå minst ett nollresultat.

Bilaga 1 Driftbudgetförändringar

I tabellen redogörs för förändringar i driftbudgetramarna mellan åren 2021 och 2022. Ramen för 2021 har för de flesta nämnder reviderats under innevarande år med till exempel lönekompensation och indexjusteringar. Detta ska beaktas vid jämförelse mellan ram för 2021 och ram 2022.

Programnämnd barn och utbildning	
Ram 2021, belopp i tkr	3 934 580
Justeringar inför 2022	
Volymkompensation	30 000
Volymkompensation hyror	5 000
Borttag hyresrabatt Futurum	12 000
Minskad hyra Myndighet BoU	-148
Minskad hyra Centralt skolstöd	-630
Återföring sommaraktiviteter 2021	-145
Satsning Barn och utbildning	38 900
Effekthemtagning Digitalisering	-2 200
Ram 2022	4 017 357

Programnämnd social välfärd	
Ram 2021, belopp i tkr	3 336 659
Justeringar inför 2022	
Volymkompensation LSS	23 700
Volymkompensation socialtjänst	6 000
Hyrestrappa Karlslund	1 000
Borttag hyresrabatt ÖBO omsorg	6 000
Minskad hyra Myndighet SoV	-700
Återföring sommaraktiviteter	-200
Satsning Social välfärd	21 400
Effekthemtagning Digitalisering	-1 900
Ram 2022	3 391 959

Programnämnd samhällsbyggnad	
Ram 2021, belopp i tkr	710 864
Justeringar inför 2022	
Open Art utställningsår	2 500
Helårseffekt omklädningsrum Behrn Arena	827
Helårseffekt tillfälligt anslag Eyrabadet 2021-2024	168
Tillfällig satsning jan 2021 - belysning	-500
Återföring sommaraktiviteter	-1 155
Återföring kompensation minskade intäkter pandemin	-2 500
Återföring extra anslag bortforsling infartsskyltar	-123
Affärsverksamhet avfall	-7 000
Satsning Samhällsbyggnad	6 000
Effekthemtagning Digitalisering	-400
Ram 2022	708 681

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2021, belopp i tkr	548 684
Justeringar inför 2022	
Satsning Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	1 000
Effekthemtagning Digitalisering	-300
Ram 2022	549 384

Landsbygdsnämnden	
Ram 2021	6 264
Justeringar inför 2022	
Ram 2022	6 264

Kommunstyrelsen - Kommunledning	
Ram 2021	56 286
Justeringar inför 2022	
Återföring överfört resultat 2020	-9 882
Ram 2022	46 404

Kommunstyrelsen - Kommunstyrelseförvaltningen	
Ram 2021, belopp i tkr	379 466
Justeringar inför 2022	
Avräkning lokalbesparing NOD, Myndighet SoV	700
Avräkning lokalbesparing NOD, Myndighet BoU	148
Avräkning lokalbesparing NOD, Centralt skolstöd	630
Avräkning lokalbesparing NOD, Facklig verksamhet	956
Grundfinansiering Office 365	7 500
Kompensation Lokalförsörjningsdirektör	1 460
Återföring tillfälligt anslag begränsningsförordningen	-350
Minskat utrymme "Effektivare verksamhet"	-1 500
Återbruk NOD	2 000
Kompensation KSF	400
Effekthemtagning Digitalisering	-200
Ram 2022	391 210

Stadsrevisionen	
Ram 2021, belopp i tkr	3 894
Justeringar inför 2022	
Ram 2022	3 894

Valnämnden	
Ram 2021, belopp i tkr	223
Justeringar inför 2022	
Utrymme kopplat till valår	4 000
Ram 2022	4 223

Kommunstyrelsen - Kommungemensamt	
Ram 2021, belopp i tkr	256 883
Justeringar inför 2022	
Uppräkning driftbidrag Nerikes brandkår	960
Uppräkning driftbidrag Örebro läns flygplats	359
Uppräkning driftbidrag Örebrokompaniet	306
Hyreskompensation utställningslokal Örebrokompaniet	700
Återföring Skyddslager 2021	-3 000
Återföring Kristöd föreningar 2021	-8 000
Återföring extra driftbidrag Alfred Nobel Science Park	-1 930
Återföring tillfälligt anslag Hemester 2021 Örebrokompaniet	-350
Minskad hyra, facklig verksamhet	-956
Sociala investeringar	-1 000
Satsning Digitalisering	5 000
Ram 2022	248 972

Kommunstyrelsen - Kommungemensamma statsbidrag	
Ram 2021, belopp i tkr	-86 000
Justeringar inför 2022	
Minskad antal asylsökande som berättigar till statliga bidrag	15 900
Ram 2022	-70 100

Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2021, belopp i tkr	143 067
Justeringar inför 2022	
Återföring tillfälligt anslag Hemester 2021	350
Återföring Skyddslager 2021	3 000
Återföring Sommaraktiviteter 2021	1 500
Återföring minskade intäkter pandemin	2 500
Återföring bortforsling infartsskyltar	123
Återföring anslag begränsningsförelördningen	350
Återföring kristöd föreningar	8 000
Återföring extra driftbidrag Alfred Nobel Science Park	1 930
Medel för "batteriskandalen"	-10 000
Nerikes Brandkår	-960
Örebro Läns Flygplats	-359
Örebrokompaniet	-1 006
Helårseffekt omklädningsrum Behrn Arena	-827
Utrymme för kompensation investeringar	128 126
Utrymme för generella kostnadsökningar	171 748
Utrymme för ianspråktagande av eget kapital	5 700
Justering oförutsedda behov	-15 759
Minskat utrymme KSU oförutsedda behov	-400
Satsning Naturvård	1 500
Ram 2022	438 583

Finansiering	
Ram 2021, belopp i tkr	-281 399
Justeringar inför 2022	
Höjda personalförsäkringskostnader	-36 541
Sänkta pensionskostnader	-5 000
Höjda kapitalkostnader till följd av ökade investeringar	-22 360
Ram 2022	-345 300

Driftbudgetramar - verksamhetens intäkter och kostnader	9 391 531
--	------------------

Bilaga

Investeringsprogram 2022–2025

Sammanfattning

Kommunen beslutar varje år om ett investeringsprogram innehållande kommunens investeringsutgifter och driftkostnadskonsekvenserna av samtliga investeringar i den kommunala verksamheten. Förslaget innebär totala investeringsutgifter för kommunen med 1 004 mnkr år 2022, varav 524 mnkr avser skattefinansierade investeringar och 480 mnkr taxefinansierade investeringar.

Kommunens investeringsbudget (nettoutgifter)

(tusentals kronor)	Reviderad	Budget	2023	Plan	
	budget 2021	2022		2024	2025
Barn- och utbildning	54 000	47 200	48 800	47 400	47 400
Social välfärd	23 800	13 400	18 450	29 900	13 900
Samhällsbyggnad	546 897	429 613	533 681	574 958	505 300
Stadsbyggnad	380 693	229 350	362 770	416 180	360 700
Fastighetsinvesteringar	63 773	41 000	42 120	25 230	23 000
Trafik- och miljöinvesteringar	127 638	28 350	130 650	160 950	157 700
Fastighetsförvärv	30 000	30 000	20 000	30 000	30 000
Inventarier	0	0	0	0	0
Exploatering	159 282	130 000	170 000	200 000	150 000
Fritidsnämnden	18 237	12 085	8 550	14 500	2 000
Kulturnämnden	18 827	5 238	7 202	8 178	1 500
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	127 140	119 940	152 159	133 100	138 100
Bredband (fastighetsinvesteringar)	11 000	10 000	20 519	0	0
Inventarier	3 024	690	1 740	1 300	1 300
Park och gata	66 187	56 900	83 700	87 700	89 300
Fordon	36 679	42 100	43 200	41 100	44 500
Gas	10 250	10 250	3 000	3 000	3 000
Programnämnd Samhällsbyggnad	2 000	63 000	3 000	3 000	3 000
Inventarier	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Volympottsfinansierat underhåll		60 000	0	0	0
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	3 825	3 325	3 825	3 825	3 825
Kommunstyrelsen	60 955	30 188	23 370	19 106	16 859
Tekniska nämnden, taxefinansierad	498 511	480 290	444 755	300 950	266 950
VA	451 463	468 790	441 255	297 450	263 450
Avfall	47 048	11 500	3 500	3 500	3 500
Summa skattefinansierad verksamhet	689 477	523 726	628 126	675 189	587 284
Summa taxefinansierad verksamhet	498 511	480 290	444 755	300 950	266 950
Totalt kommunens investeringar	1 187 988	1 004 016	1 072 881	976 139	854 234

Driftskostnadskonsekvenserna av kommunens investeringsbudget

Kommunens investeringsbudget resulterar i ökade driftskostnader som finansieras enligt nedanstående tabell.

(tusentals kronor)	Budget 2022	2023	Plan 2024	2025
Barn- och utbildning	11 977	12 383	12 383	12 383
Social välfärd	1 692	2 168	3 513	1 293
Samhällsbyggnad	35 537	44 686	45 410	44 013
Stadsbyggnad	15 430	20 741	15 708	16 079
Fastighetsinvesteringar	3 499	3 211	2 087	1 978
Trafik- och miljöinvesteringar	2 901	8 372	7 037	7 516
Fastighetsförvärv	1 634	1 090	1 634	1 634
Inventarier	0	0	0	0
Exploatering	7 396	8 068	4 950	4 950
Fritidsnämnden	1 789	1 987	10 930	10 765
Kulturnämnden	418	1 510	1 611	1 449
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	14 416	19 964	16 676	15 236
Bredband (fastighetsinvesteringar)	568	4 500	0	0
Inventarier	30	115	115	115
Park och gata	3 821	5 786	7 248	7 667
Fordon	9 262	9 311	9 084	7 224
Gas	735	252	230	230
Programnämnd Samhällsbyggnad	3 485	485	485	485
Inventarier	485	485	485	485
	3 000	0	0	0
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	383	383	383	383
Kommunstyrelsen	7 907	3 746	3 188	2 924
Total utökning driftanslag	57 495	63 366	64 876	60 995
Varav finansiering med riktade KS-medel	6 280	8 474	12 678	-1 747
Varav finansiering via avsatt volymutrymme	15 104	21 057	18 193	19 215
Varav finansiering genom nämndens egen ram	36 110	33 835	34 005	43 527

Driftskostnadskonsekvenser av lokalförsörjningsplanen

Lokalinvesteringarna i den kommunala verksamheten sker i huvudsak av något av kommunkoncernens egna bolag. Driftskostnadskonsekvenserna av bolagens investeringar i kommunens verksamhet beaktas i driftsbudgetramarna.

	Budget 2022	2023	Plan 2024	2025
Barn och utbildning	30 889	14 909	22 961	37 466
Finansiering med riktade KS-medel	9 473	4 694	7 550	10 916
Finansiering via avsatt volymutrymme	19 416	7 815	15 411	26 550
Finansiering inom nämndens egen ram	2 000	2 400	0	0
Social välfärd	110 085	47 906	89 612	36 353
Finansiering med riktade KS-medel	70 385	14 509	57 936	2 200
Finansiering via avsatt volymutrymme	39 700	33 397	31 676	34 153
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Samhällsbyggnad	228	14 685	17 371	0
Finansiering med riktade KS-medel	228	4 062	12 060	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	10 623	5 311	0
Kommunstyrelsen	17 985	22 800	5 200	0
Finansiering med riktade KS-medel	17 025	9 000	4 400	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	960	13 800	800	0
Totalt ökade driftkostnader	159 187	100 300	135 144	73 819

	A5	600	700	1 000	2 000	2 500	28	36	35	42	56	60	96	120	118	150
<i>Vatten</i>																
Vattenvård och rekreation Svartån																
Vattenvård och rekreation Övriga																
<i>Kulturmiljö</i>	A6	10 800	600	1 000	1 000	1 000	387	0	39	0	55	0	55	0	55	0
Kulturmiljöinvesteringar i kulturresevat Karlslund och Sommaro																
Strömsborg																
Kulturmiljö för fler, tillgängliga kulturmiljöer, tillgänglighet o info																
<i>Odlingstotter</i>		264	0	0	0	1 000	9	0	0	0	0	0	11	0	45	0
Ladugårdsången																
Oxhagen norra																
Vivalla																
Garphyttan																
Ospecc																
<i>Karlslund</i>		350	2 850	11 750	10 250	9 500	59	0	268	0	552	110	503	0	459	0
Stärkt rekreationsområde Karlslund																
Stärkt infrastruktur Karlslund																
Fastighetsinvesteringar Karlslund																
Renovering Strömsborg																
Utveckling Tegelmagasinet																
Hysesgästpassningar																
<i>Inventarier Stadsbyggnad</i>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventarier Stadsbyggnad																
<i>81 Exploatering*</i>		159 282	130 000	170 000	200 000	150 000	3 500	1 777	4 900	2 496	5 400	2 668	3 300	1 650	3 300	1 650
Totalt Stadsbyggnad inkl. exploatering		380 693	229 350	362 770	416 180	360 700	11 625	3 832	10 726	4 704	15 908	4 833	11 725	3 983	12 095	6 593
<i>Tillgänglighetsåtgärder</i>		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	55	0	55	0	55	0	55	0	55	0
Tillgänglighetsåtgärder (kommunala tillgänglighetsråd)																
<i>Inventarier Samhällsbyggnad</i>		1 000	2 000	2 000	2 000	2 000	430	0	430	0	430	0	430	0	430	0
Inventarier programnämnd Samhällsbyggnad																
Inventarier Citypassagen (IT och möbler)																
<i>Övriga programgemensamma investeringar Samhällsbyggnad</i>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TN nya lokaler Aspholmen (ej kommunens egen investering så flyttad till andra blanketten)																
<i>Volymoppsfinansierat underhåll</i>		60 000	0	0	0	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0	0	0
Programnämnd Samhällsbyggnad		2 000	63 000	3 000	3 000	3 000	485	0	3 485	0	485	0	485	0	485	0

Fritidsinvesteringar	16 737	10 585	7 050	13 000	500	232	-23	1 110	356	465	1 199	340	10 267	175	23
Konstgräs Mellringe - omklädningsrum, läktare Mellringe IP***															
Rosta gårde - omklädningsrum och toalett***															
Trängens IP: B-hallen***															
Hundlekplats															
Risbergska gymnastikhall															
Vivalla IP															
Motionsspår Lillåspåret 2018															
Motionsspår 2019															
Motionsspår Karlslund															
Motionsspår Markspåret															
Motionsspår Öknaspåret															
Motionsspår Hovstospåret															
Motionsspår Varbergspåret															
Motionsspår Sanatoriespåret															
Motionsspår Kolarfallet/Vintrosa															
Motionsspår Venaspåret															
Karlslunds ridhus***															
Vandra rhen Wadköping***															
Eklundaskolan: Läktare															
Material till friidrottsarena universitetet															
Ny brygga vid kanoförening															
Avfall utrymme kommunala anläggningar															
Vaktmästeri Trängen															
Tybblelundshallen															
Lindholmen															
Annaboda															
Omklädningsrum Ekeby-Almby															
Omklädningsrum friidfallsbadet															
Anpassningar idrottshallar															
Ässundet***															
Träningsmöjligheter Cricket															
Täby motorstadion															
Anläggande av fritidsyta (sanering av förorenad idrottsmark)															
Inventarier Fritidsnämnden	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	323	0	323	0	323	0	323	0	323	0
Övriga mindre inventarier															
Totalt Fritidsnämnden	18 237	12 085	8 550	14 500	2 000	555	-23	1 433	356	788	1 199	663	10 267	498	23

Programnämnd Social välfärd	DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER										Finansiering				
	INVESTERING					PLAN					LÅNGSIKTIG PLAN				
	Budget 2021 reviderad	BUDGET 2022	PLAN 2023	PLAN 2024	PLAN 2025	BUDGET 2021	BUDGET 2022	PLAN 2023	PLAN 2024	PLAN 2025	Kap.kostn	Övrigt	1)	2)	3)
Investeringar på aggregerad nivå															
(tusentals kronor)															
<i>Inventarier</i>															
Årlig inventariepott													x		
Myndighetskrav													x		
Bruksgratan													x		
Socialkontor, Vivalla													x		
Hus i enskilt läge													x		
Nya och ombyggnation, vård- och omsorgsboenden och Gruppbostäder															
Inv o utrustn nytt vård- och omsorgsboende															
Inv o utrustn nya gruppbostäder															
Ombyggnation och renovering vård- och omsorgsboende och kök och matsal															
Totalt Programnämnden	11 000	10 500	15 250	15 000	11 000	1 293	1 351	0	1 792	0	1 763	0	1 293	0	
Varav finansiering med riktade KS-medel	12 800	2 900	3 200	14 900	2 900	1 504	341	0	376	0	1 751	0	0	0	
Varav finansiering via avsatt volymrymme	23 800	13 400	18 450	29 900	13 900	2 797	1 692	0	2 168	0	3 513	0	1 293	0	
Varav finansiering genom nämndens egen ram						2 797	1 692	0	2 168	0	3 513	0	1 293	0	

Driftskostnadskonsekvenserna av den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen

Kommunstyrelsen	DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER											
	Fastighets- ägare	BUDGET 2021		BUDGET 2022		2023		2024		LÅNGSIKTIG PLAN 2025		
		Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	
Åtgärd												
Kulturkvarteret												
Kulturkvarter - kulturkluster	ÖP											
Hysesrabatt kulturkvarter	ÖP											
Multiscen	ÖP											
Kommungemensam												
Brandstation Öster	Futurum											
Stadsarkivet	ÖP/Söderberg											
Samlokalisering Örebro kommun/Statens servicecenter												
Tillfälliga lokaler Valkansliet												
NOD												
Stadsbyggnads hus 1 ombyggnation												
Kexen ombyggnation												
Stadsbyggnads hus 2 ombyggnation												
		18 075	4 000	16 985	1 000	15 300	7 500	5 200	0	0	0	0
Totalt Programnämnden		18 075	4 000	16 985	1 000	15 300	7 500	5 200	0	0	0	0
varav finansierade med riktade KS-anslag		18 075	4 000	16 025	1 000	9 000		4 400	0	0	0	0
varav finansierade via avsatt volymutrymme												
varav finansiering inom nämndens egen ram				960	0	6 300	7 500	800	0	0	0	0

	DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER									
	BUDGET		PLAN				LÅNGSIKTIG PLAN			
	2021		2022		2023		2024		2025	
	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt
Programnämnd Samhällsbyggnad										
Åtgärd										
	Fastighets-ägare									
Tekniska nämnden										
Aspholmen verksamhetslokaler (skattefinansierad verksamhet)	Örebroporten									
Aspholmen verksamhetslokaler (taxefinansierad verksamhet)	Örebroporten									
Totalt Tekniska nämnden		0	0	0	0	10 623	0	5 311	0	0
Kulturnämnden										
Kultur- och fritidscenter Varberga*	ÖBO									
Kultur- och fritidscenter Södra Ladugårdsängen**	Futurum									
Totalt Kulturnämnden		0	0	0	0	1 813	2 051	560	500	
Fritidsnämnden										
Omlädningsrum Vivalla IP	Västerport									
Risbergska idrottsbhall	Futurum									
Nytt bad i Brickebacken	-									
Avfallsutrymme kommunala anläggningar	Örebroporten									
Totalt Fritidsnämnden		407	350	218	10	198	0	11 000	0	0
Totalt Programnämnd Samhällsbyggnad		407	350	218	10	12 634	2 051	16 871	500	0
varav finansierade med riktade KS-anslag		407	350	218	10	2 011	2 051	11 560	500	0
varav finansierade via avsatt volymutrymme										
varav finansiering inom nämndens egen ram (inkl. taxa)		0	0	0	0	10 623	0	5 311	0	

**Örebro kommun
Kommunledningen**

019-21 10 00
orebro.se

2021

FOTO: Astrakan Images AB, Bodil Johansson, Susanne Walström/Scandinav
ILLUSTRATION KULTURKVARTERET: Wingårdh arkitektkontor AB

